

310476 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ (బ డు ను.

Vol. 8.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 6వ తేది సోమవారము

No. 269.

సంపుటము ౮

మ ర్మ తి న మ స ం వ త్స ర ము, ఛా ల్మ ణ మా స శుద్ధ అష్ట మి ర.

సంచిక ౨౬౯

(3081) "క త్తి క ట్ట లు"

పెద్దక త్తి గల్లి గజము పొడుగు గలది. సాగవైని.
1-కి ర్పా ౪-కి 0.
దజను కొనువారికి 1టి ఉదితము పోట్టిచేయవలె.
వలయువారు అర్ధరత్నో పెకరూపాయి
అదాపు వంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కొ
కట్టుకు అండ్ లాక్ పేకర్లు etc.
పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)
కెల్వింగ్ ఆ దెను: "ఇంద్ర ప్రస్థ" పెద్దాపురం.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము
ప్రతిమనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి యుపయోగము
ఇది చూచుకొనుటకు బాధకము, పుట్టినతేది, నక్షత్రము
మొదలగునవి అవసరములేదు. సులభమైన తెలుగులో
బడినవి, గొప్ప సర్వీఫీకేటులను పొందినది. వెల ౧
ప్రస్తుతం ఏలూరు, సబ్ జడ్జిగారగు ఆదినారాయణాచార్యు
పంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గార్లు వ్రాసిరి "నాగార్జుని
తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంఘము
[లిగింపునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు
దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయం

[2868] చోడవరం, వికాఖపట్టణం

కృతజ్ఞుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు 1-కి

PART I

ఇస్కాంతి (తెలుగు, పుట్టినతేది వ్రత మున్నగునవితో
సంబంధించి ఫలితములు బాధ్యతగా కీర్తింపుతో సహాన్ని
సంకల్పమునకు నడు జ్యోతిషమునకు సహాయము అక్కరలే
తయరైతే తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంకాపము గు
బాధకభావములతో మీ మీ బాధకములను మీరే కొన
గలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెల రు 2 ము.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయం

(8291) భకంకోట, వికాఖపట్టణం.

సక ద్రావకము.

వ్ర వ్యాధు సాపట్ లోషన్

తానర, గజ్జి చర్మవ్యాధులు గు వాటి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును.
ఇది సువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు మర.
బుడ్డి 1 కి ర్పా 0...6-0
ఈ ట్రాన్స్ స్క్రీలకు సహకారి వంటిది.
అందరిచే విస్తారముచేయబడినది తెలుపు వ్యాధిగల
స్క్రీల కిది రావబాటును వంటిది.
దీనియొక్క గుణములు ఆత్మద్యుతములు.

ప్రదర్శి.

Sapat & Co.
Kavi Road, Bombay.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి
అన్న భావలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
(8198) 21, చీనాబాగుకోడ్డు, మదరాసు.

SOVEREIGN SPERMATORRHOEA PILLS

శుక్లమేహనివారణమాత్రలు.

(3173) 15 pills per 8 As. (net).
Startling relief in 24 Hours. Else money refunded
2 pills stop emissions and cure wet dreams.
M. V. R. RAMACHANDRA RAO MARKET TANK COCONADA
నిష్ఠామగ్న రాయారోగ్యబడిన కాశ్రియ కొనవలెను.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద శాస్త్రసీలో దొరుకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గానీ
కాబట్టి అది ఉచితముగా వంపవలెను.
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద శాస్త్రసీ,
18, హైదరాబాద్. హంటుకోడ్ - మదరాసు.

తెలుగువలకు పూడియెన

శ్రీ వరద

చర్మముపైన యందు తెల్లమచ్చలు వెల్లువ వలన క
ది:ములలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒకచుక్కను
కేవల మైన మాలికలచే తయారు చేయబడినది. మచ్చలు
మాడిపోని ఎవల యిచ్చిన భరణంకే రెండింటిలు వైదము
వాపనియ్యవలెను. బుడ్డి 1-కి ధర రు. 2 పి ల్లో సహా ర్పా కి లు.
శ్రీ తిరుమల ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను
(4-0) The Aryan Nursery, P O Kamtaul
Darbhanga.

అమృతాంజనము

తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర ఏ భమైన నెప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనము వాడినంత
మాత్రమున నయమగును.

సులభ వెల 0-10-0 అణాలు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

నూతన గ్రంథములు

చిత్ర రంజన దాసు

సంపూర్ణజీవితము, ఉపదేశములు
వెల 0-8-0

గాంధీ మహాత్మని

'నా చెప్పసాల అనుభవము'

వెల ప్రతి 1-కి 0-12-0

[801]

దాదాభాయి నారోజి

జీవితము, ఉపన్యాసములు
వెల 0-8-0

యం. ఆర్. కృష్ణదాసు అండు కంపెనీ, నల్లూరు.

మలయ దేంద్ర వము.

గ నేరియా అను గ్రంథమునకు జాతకము.

కథ్యమలేదు. పిత్తకాంతో వనితను.
ఎలుపు, కేళి, కుక్క, అను మాడు
విధముల సెగకోగమున మాడు తూ
టలలా మున్నును. శ్రీల కనుక
కాబట్టి అది కూడ ఇది రాశిభము.
(1251) బుడ్డి 1-కి వెల 2-4-0

చండినీ (మల సుచంద్రవమున కనుసానము) కౌన్సు 8-0-0
[1251] అంధ శాస్త్ర-సీ, రాయవరం, (గోదావరి).

నమకము (1842)

బంగారు, పెండిరత్న

ముల నగలుతో ఇతర వస్తువులను
కాకను యిచ్చిన పుచ్చుకొని
వైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య కెట్టి

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ

25, వై నాబాబురోడ్, మదరాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వరాగము, సేవకమలాలు
కెంపులు, మా సేవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు,
తియర ముక్కుమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి
యన్ను కొన వినకార అర్హులయ్యిన వారి యిచ్చము
చొప్పున మరమాపిగా తయారుచేసి యియ్యబడును.

విదేశ వార్తలు

ఆంగ్ల రాజకీయములు

చాంబర్లనుగారి ప్రసంగము

లండను మార్చి 4:— చాంబర్లనుగారు ఆంగ్లప్రభుత్వం దు పర్యవేక్షించుచు లాహుతిజ్వాలి గారి రాజీనామాను గురించి ప్రసంగించిరి. విరివిని సమాధానములకు గూర్చియున్నప్పుడు వీ విధేయములు జరిగెను. ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడిన తరువాత మరల యూనియన్లకు కైకపెట్టెము స్థిరపడును. ఆంగ్లప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి పదవికి రాజీనామా నిచ్చినప్పుడు లాహుతిజ్వాలి గారి రాజదని నపేక్షింపలేదు. బోనగులా, బాల్ఫూరుగారి భాగమును లాహుతిజ్వాలి గారిపై బలపరచును మోపిరి. జోకాభివృద్ధి కనకమని యూనియన్లను లెండినో తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చి వెలుపలనుండి ప్రభుత్వమునకు నోవ్వడెదనని లాహుతిజ్వాలి గారు ఇదీయ లింగి యనుచుండిరి. కొయిలను పక్షము జోకాభివృద్ధి కనకమని యూనియన్లను సమృద్ధము. వైరాజీ నామాకు యూనియన్లు సమృద్ధించినయెడల తేజమునకు చెరువుతేసి వారలదురు.

లాహుతిజ్వాలి గారి లేఖ

మార్చి 3:— తన తేజువ యూనియన్లను మార్చి 3 వ తేదీనాగా ప్రభుత్వ తర మీయనలెనయి, అట్లు సంతృప్తికరమగు సమాధానము రానియెడల తన పదవికి రాజీనామానిచ్చునని యూనియన్లజ్వాలి గారు తెలిపిరి. చాంబర్లనుగారు కొయిలను వెంకట ఆనంద్రిగూర్చి ఆంగ్లప్రభుత్వం కు వివరమున బాల్ఫూరుగారు మంగళవాసునకు యుపదేశించెను.

లాహుతిజ్వాలి గారు ద్వైతమునందురు

నర్ 10: నర్థంకుటను ఇచ్చెనుగారు కొల్లెప్రభుత్వం దు పర్యవేక్షించుచు, ప్రధానమంత్రి రాజీనామా నిచ్చెదనని తెల్పెననియు, కొంతవడియన్న కార్యములకు ఈ మంత్రివర్గము పూర్తి నిర్వహించుటకు గాను కన్సర్వేటివు పక్షమువారికి సూచనల కొడంబడితునయి అందుచే లాహుతిజ్వాలి గారు కొంతకాల మింకను మంత్రిపదవియందుండుననియు నడిపిరి.

ఆంగ్ల ప్రధాన న్యాయమూర్తి రాజీనామా.

మార్చి 3:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ఆంగ్ల ప్రధాన న్యాయాధిపత్య పదవికి రాజీనామా నొసంగెను. రాజీనామా కారణములచే నాడు రాజీనామా నిచ్చినది తెలియుచున్నది.

నర్ గార్డును మోవర్డుగారు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడిరి.

భారతవ్యవహారములు.

స్వపరిపాలనము.

మాంటాగూగారి ప్రసంగము.

మార్చి 4:— మాంటాగూగారు లిప్సనునం దుపర్యవేక్షించుచు, భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నొసంగుటయును ప్రభుత్వమునా కేర్పరచుకొనిన విధానము ఎన్నిక ప్రములు సంభవించినను కొనసాగించి తీరదనయియు నెడిను నివేదికయం దన్నివిషయములతోడను దాను సమృద్ధిపజాల ననియు అందుముఖ్యముగా నాకావిద్యాలయ సంబంధించిన సూచనలు తన కిష్టము తేదనయు తెలిపిరి.

కాస్త్రిగారు ప్రమాణమొనర్చుట

మార్చి 3:— కాస్త్రిగారు బ్రిటి కాన్సిలునందు తన సభ్యత్వమున ప్రవేశించుటకు అభ్యుదయగు ప్రమాణమును ఒకటి బ్రిటి కాన్సిలుబోర్డునందు తన స్థానము నలంకరించెను. తరువాత రాజుగారు వీరికి ద్వార మొసగిరి.

యువరాజునుగూర్చి వదలి

మార్చి 3:— యువరాజుగారికి అపాయము సంభవించెనను వదలి లండనునకు పూయించెను; కాని భారతకార్యాలయము వారు వెంటనే యవదలి యనత్యవని ప్రకటించిరి.

కెన్యాసమస్య

కెన్యా యూరోపియను రాయబారుల ప్రయాణముగూట.

మార్చి 3:— కెన్యా సమస్యనుగురించి సరిగ విశాసించెదనని చర్చిలుగారు నడిపినమీదట, కెన్యా యూరోపియను రాయ

బారుగు డిలామోరుప్రభుత్వ కలనల్ గ్రీఫ్తుగార్డు తూర్పు ఆఫ్రికాకు ప్రయాణమైరి. రాజుబాకమునందలి మూడవసభ్యుడు లండనునకు యుండెను. మార్చి మాసాంశమున డిలామోరు ప్రభుత్వ నైకోనియందు యూరోపియను నివాసులకు తనకును ప్రభుత్వమునకును జరిగిన రాయబారుల ప్రకటించుట, డిలామోరుప్రభుత్వ తిరిగి ఇంగ్లండునకువచ్చునో రాజో నిశ్చయింప నీల రేదు.

కెన్యా శ్వేతజాతులకే జెందవలెను

చర్చిలుగారు భారత రాయబారవ్యవహారో సంబంధించుచున్నాడు. చర్చిలుగారికి తేజువ ప్రభుత్వ తర మీయనలెనయి, అట్లు సంతృప్తికరమగు సమాధానము రానియెడల తన పదవికి రాజీనామానిచ్చునని యూనియన్లజ్వాలి గారు తెలిపిరి. చాంబర్లనుగారు కొయిలను వెంకట ఆనంద్రిగూర్చి ఆంగ్లప్రభుత్వం కు వివరమున బాల్ఫూరుగారు మంగళవాసునకు యుపదేశించెను.

కాబూతునందు జర్మను ప్రాధేసరు

జర్మను ఆప్తు సంబంధముల ననుసరించి ప్రాధేసరు డౌ ఆను జర్మనుపండితుని కాబూతు నందు యూనియన్లను భావలకు ప్రాధేసరుగ నుంచుటకు ఆప్తున ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించిరి.

విర్రండు సిల్లి

మార్చి 3:— విర్రండు సాంతల్య చట్టమును గురించి కామన్వెల్థయం వీ వీనున చాలవరకు శక్తిజగెను. అట్లు ప్రతినిధులును, అభివృద్ధి విమలులగు ప్రతినిధులును విలును తీరముగ నెడిపిరి. సరిపాట్లు నిర్వహణమునాకా అధికారమున తగ్గించుటకు చాల సవరణలు చేపడెను గాని వీడి పోయెను.

డెయిలు ఈతాను

డెయిలు ఈతానునధి 6 వాములవరకును నిలుపుతేయబడెను.

బండి గోటు.

మార్చి 3:— డెల్లి నునందు మంత్రివర్గ కార్యాలయము నందు ఇరువురు దుర్భ్యలు త్యాగమునండి 500 పానులు పుచ్చుకొని వచ్చుచుండగా ముగ్గురు సాయుధ హస్తముల యావ నలు వారి నెదిర్చి వారివద్దనుండి ఖనమును తోచుకొనిరి. ఈదొంగల రివోల్వరు తోటేనునాను వెంబడించిరి. ఇరుపక్షములవారుకు పరస్పరము తుపాకులు ప్రేల్చుకొనుటతో పోలీసువారియందు విరివి జెయిల్ సంఘాధ్యక్షులగు మేక్సు గ్రీనుగారు తుపాకి గుండుతో హతులైరి. ఇద్దరు తొంగలు పట్టుకొనబడిరి. ఖనము తిరిగి దొకెను.

హిందూ ధర్మయేటరు, బెజవాడ

బెజవాడలో నున్న శ్రీ మారుతీ మోతే హాలులో ఈనెల 11-వ తేదీ కనివారము

స్వారోచిషమనుసంభవము

అను నాటకము ప్రవర్ధింతురు.

రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము.

టిక్కెట్ల వివరం:— 2-0-0, 1-0-0, 1 0-0, 0-8-0, 0-4-0
శ్రీలకు 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0

V. Venkatadri, Stage Manager. D Narasayya, Secretary.

తప్పి పోవుట

పట్టియిచ్చినవారికి, 100 రు బహుమాన మొసగబడును.

నామమాన్ది విక్రియ తీరవన్న 15 రోజులక్రిందట చుట్టిము లేక గృహము విడచి వెడలిపోయెను. అతనియన్ను 28 సంవత్సరము లుండును. కొంచుము ఎర్రగాను, పొడుగుగాను ఉండును. కనుక ఎవరైనను పట్టియిచ్చినయెడల రు 100 బహుమాన మొసగబడును.

విక్రియ లచ్చయ్య,

హాజిరాక గాథోలు హాజిరాక

విమాన ప్రమాదము

అలహాబాదు 3-3-22:— ఈయందయము ఆంగ్లప్రభుత్వము వద్ద రెండు వాయువిమానములు డిజిని 4000 అడుగులయెత్తు నుండి క్రిందికి పడెను. కమాండరు ఫాక్సు, బక్లాంతు చుక్కాని సార్లెంటు మొమింగు, మెకానికు రిచ్చర్లనా, ఓరు యంత్ర కారుడను చనిపోయిరని యెంచుచున్నాడు. యువరాజుగారు సందర్శనమున నీవిమానములు లాహోరునుండి అలహాబాదు పోవుచుండెను.

లాహోరు 4-3-22:— (తరువాత వార్త)— శుక్రవారమునాడు మూడువిమానములు లాహోరునుండి అలహాబాదు ప్రయాణించుచుండెను. అవి అప్పుకొనరమునకు సమీపములోనున్న రైలుస్టేషను వద్ద డిజిని పలిగి క్రిందపడెను. వానిలోని వారు చనిపోయిరి. కండ్లతోచూచిన వారిలకు ఈక్రింది సంఖ్యలు తేలుచున్నవి: విమానములు మూడు 4000 అడుగులయెత్తున ప్రయాణము చేయుచుండెను. రెండు ముందును ఒకటి వెనుకను ప్రయాణము చేయుచుండెను. ముడు రెంటిలో జోకాభివృద్ధి రొండవది ప్రయాణము చేయుచుండెను. నిరసనపై చుక్కాని తుక్కుగా వైకెగి వైదానితో కొట్టుకొనెను. ఇందువలన రెండు యంత్రమునకు నష్టము తప్పి గురుసాద రైలుస్టేషను నుండి 1 1/2 మైలు దూరమున పోలములో పడెను. స్టేషన్ కమాండరు తనెంటు ఫాక్సు, సార్లెంటు మొమింగు, మెకానికు రిచ్చర్లనా, స్టేషన్ ఫీసు బక్లాంతు, వాయు మెకానిక రిచ్చర్లనా గార్డు రెండవవానిలోను మరణించిరి.

వైలాపూరు 4. 3. 22:— గవర్నరు వ్యవసాయకాశా మంత్రితో గూడ కలసి గుర్రముల సంత దర్శించెను. పూర్వ వాణియున దర్శించుచేసి బహుమానములు పంచిపెట్టెను. సామం గలము అటవంతులు చూచి బహుమానములు పంచిపెట్టి లాహోరుకు ప్రయాణ మయ్యెను.

లక్నో 4-3-22:— రైలుసమ్మెస్థితి కొంచెము బాగు పున్నదనియు ద్రైవము ఫోను మెనుతప్ప యితరకాకములు రెండుండి తిరిగి చేరుచున్నానియు తేల్చానండి వార్త వచ్చిది.

కలకత్తా 4-3-22:— తూర్పు యిండియా రైలు ఏజంట్ రెయిలుజేయుచున్నాడు: సమ్మెలో మార్పు అట్టలేదు. ఇట్లాతో మాత్రము కొంతమంది తిరిగిచేరుచున్నాడు. నిన్ను నోలు నుండి 13 ను భవబాదునుండి 3 ను బాగు రైలు చేను. ఈగోజున అసాను సాటుకు 6 తందల వాగులు బడినది. గడచిన రాత్రి 50 వాగులతాళములు పగులగొట్టి పలికెనువులను దొంగిలించిరి. ఈ సందర్భమున పోలీసువారు రి నరెక్టు తేసిరి.

అలహాబాదు 4-3-22:— రూక్మిణిలోని తానునన్ శీరింగుకళాశాలయు కాన్పూరులోని వ్యవసాయకళా యు అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయముతో చేర్చువిషయం సంయుక్త పరగణాగవర్నరు కమిటీవారి నివేదిక పరి వారి కిఫారసుల నంగీకరించిరి. ఈతీర్మాన ముచరణతోట కిక ప్రారంభింతురు. అనగా విశ్వవిద్యాలయములో శీరింగు వ్యవసాయ కళాశాల నిర్మించి, ఆవిషయములలో కిచ్చుట కేర్పాటులు చేయబడెను.

డాబ్బలింగు 4. 3. 22:— ఎవరెప్పుకొని పరిశోధకు రీ తరమున డాబ్బలింగునుండి బయలుదేరుదురు.

ఆర్థిక సంఘము డిల్లీ 4 వ తేదీ చేరెను.

డిల్లీ ఫలభూమి ప్రకర్షన మీకోజున జరిగెను.

హిందీపత్రిక:— పరీక్షతో గూర్చునగూరవా రె వారివార్తప్రార్థనాపత్రములను అందుకని చెల్లింపవలసిన న నాకు పంపవలయునని నేనీతీవల పత్రాలలో ప్రాసేయుం ఇందుచే భర్తు మోచ్చునుగాన విద్యార్థులు వారివారి నాపత్రములను డబ్బును ఆయాజరిలోనే ప్రచురింపకే ౧౨-వ తారీఖులోపల చెల్లింపవలయును. ప్రచురణలు నాకు ౧౩-వ తేదీని పంపవలయును. రెండవ ప్రకారముల నే పంపబడును. రాంభరోనే శ్రీవాస్తవ, హిందీ ప్రచురణలుగ.

గాంధీమహాత్ముని అభిప్రాయములు.

(యంగు యిండియా)

అసత్యపు కరపత్రము

ఈ క్రిందివానిని ఢిల్లీలో నాకు చూపిరి:-

“అసహాయవాదులకు గాంధీమహాత్ముని సంజ్ఞము:-

‘హర్తాళముల నిలుపుడు’

‘సర్వ అసహాయోద్యమ కార్యములను నిలుపుడు’

ఓ. ఢిల్లీపేరులారా!

వందలకొలదిరండు!!

శేలకొలదిగ రండు!!

“యువరాజును గౌరవింపుడు”

ఈ కరపత్రములను ప్రభుత్వమువారుగాని వారితరపున సరియొకరుగాని బయలుదేరినది యుండవలెనని తలంచుచున్నాను. సేనిట్టి సంజ్ఞము బంపుట కనకాశము కలిగినదో యెంత బాగుండును. కాని దీనికి సరిగా వ్యతిరేకపు సంజ్ఞ మంపుట నామరద్యమయ్యున్నది. బాక్సోలీ తీర్మానములో హర్తాళములు జరుపుటకు ప్రత్యేకముగ యేర్పాటులు చేసియున్నాము. అసహాయోద్యమ కార్యములు నిలిపివేయలేదు. నిష్కారజముగ జేయు కాననోల్లంఘనమును, తత్ప్రయత్నములమాత్ర మాపు వలచేయుటదేను. ఈ కరపత్రములలో నజ్ఞముల వ్రాయుటయే గాక, నిట్టివానివలన యుద్యమము బలపడునని, వాటిని పుట్టించినవారు గ్రహింపలేకపోయిరి అయితే నేనసహాయవాదిని గాన, సహాయవాదులుగూడ నసత్యములకు లోను కాగూడదని కోరుచున్నాను. అసహాయవాదులుగూడ నసత్యములను లాడుచున్నారని నాతో చెప్ప నవసరములేదు. అగౌరవముగ సంఛరించు విషయము వచ్చినపుడు స్నేహితునిగాని విరోధినిగాని మన్నింప నను విషయము యీసరి కెల్లరకు దెలిసి యుండవచ్చును.

* * *

ఆంధ్రత్యాగము

ఒక విలేకరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

“గుంటూరు జిల్లా యధికారులు కసిదీర్చుకొన బూసనట్లున్నది. పన్నులని రాకరణోద్యమమునిలిపి వేసినను ఆ సందర్భమున పనిచేసిన వారినింకను నిర్బంధించి జైళ్లయందుంచుచున్నారు. కొంతమంది వలంటీరులను యితరులను అధికారులు తెగకొట్టుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఎడిషనల్ జిల్లామేజిస్ట్రేటు సయితము చెదనందినాడులో కొంతమంది వలంటీరులను కొట్టి 22 తేదీన రాత్రి రెండుకాములవరకు నిర్బంధించెనని తెలియుచున్నది. ఉద్యోగములకు రాజీనామాలుచ్చి తిరిగిచేరి గ్రామాధ్యక్షులు కొందర తరఫు చేయబడిరి. 107 వ కెక్స్ నుక్రింద విచారింతురటు. కొందగు జైలు దళముతో జిల్లామేజిస్ట్రేటు పలనాడుకు పోయియున్నాడు. అచటగూడ కొన్ని యరెట్టులు జరుగగలవు. గంధిటోపిల ధరించిన వారి వద్దనుండి టోపిలు లాగుకొని చింపివేయుట, స్వరాజ్యపతాకముల తగులపెట్టుట, ప్రజలు వాటిని తగులపెట్ట నిరాకరించి నపుడు వారిని కొట్టుట మొదలైనవి ప్రస్తుతనిర్బంధములలో క్రొత్తవిషయములు. చెదనందినాడు నాకుకుడైన, వీరయ్య చాదరీ యిక్కడరెట్టులో నున్నాడు. అయినకేను 26 వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది. ప్రజలను హడలుపెట్టుట కిట్లు చేయుచున్నట్లు తోచును”.

ఇందులో నెదియు నా కాశ్చర్యము కలిగించుటలేదు. అధికారులు బ్రదుకుట కనకాశము కలిగినది. ఘనమయిన యాంధ్రోత్సాహమును వీలయినదో మరల లేవకుండ నడగ ద్రొక్కుటకు వారు యత్నింతురు. ఆంగ్లముల బహుమానము చేయుట కిప్పుడు బాక్సోలీలేదు గాని వారు ఓర్పుకలిగి కోపము తెచ్చుకొనక పిరికి పండ్లై వారిపోకుండ నుండవలెనని నేను కోరుచున్నాను. దుట్టులపై కసి యెంతమాత్రము పట్టక వారు పెట్టు ఘోషనంతన సహింపవలెను. మన ఆస్తిని మన కళిరములను వారు లాగుకొనవచ్చును. కాని మననిశ్చయమును వారే మిగిలిన చేయజాలరు.

* * *

సావభూయ్యమయిన విగ్రహారాధన

నేను విగ్రహారాధన చేయువాడేనగాని నేను విగ్రహసాంతకుడను గూడ ననుట చాలమంది స్నేహితులకు తెలుసును.

(ప్రతిమానపు) హృదయమునందును విగ్రహారాధన నాటుకొనియే యున్నది. మనశరీరములను మన మారాధనకు సంతగా వేగొక వస్తువు నారాధింపచునినా నమ్మకము కాని యీ వ్యాసములో అనుభృత విగ్రహారాధన గూర్చి వ్రాయుట నలెను. దక్షిణదేశములో నాప్రతిమను యుత్సవములందు తథములంజుండు పాపకార్యమును ఖండించుటకు ప్రారంభించినాను. ఇందువలన దెబ్బలాటలు గూడ జరుగవచ్చునని ఆంద్రునుగాను నాకు తంతద్వారా తెలియజేయుచున్నారు. ఏలనగా చారిత్రక పురుషులయొక్క గాని జీవించియున్న పురుషులయొక్క గాని ప్రతిమలగాని రథములందుండుటకు కొంద అంగీకరించజాలరు. మరియు మామూలు విగ్రహములలో లింగించినా ఫోటోరథము నందుంచుట గొప్ప నేరమని నేనుచింతముగ జెప్పచున్నాను. ఇందువలన నీవెట్టి విగ్రహారాధకులకు లాభమేమియు లేదు. వైగా తమవిగ్రహముల హైన్యముకు సహింపలేని భక్తులపై వీరు దౌర్జన్యముపయోగింప వలసినవచ్చును. ఎప్పుడో పూర్వకాలమున నివసించిన వీరుల విగ్రహముల నారాధింపుట కొంత యుచితముగాని చెన్నరాజధానిలో కొన్నిచోటులందు జరిగినట్లు జీవించియున్న మానవుల ప్రతిమలకు ధూపదీపము లీయవలయునని యడలకు నమ్ముట బాగుండదు. మనము నిజముగ ప్రజాపరిపాలనకై పోరుచున్నయడల నిట్టిగొడ్డి పీఠపూజకు తావులేదు. కావున కాంగ్రెసు ప్రచారకులందరి డిట్టిచూచినపుడెల్ల ప్రజలను మందలించి యిట్టి యలవాటుల నుండి ప్రజలు తొలగుటకు వీలయిన ప్రయత్నము లన్నియు చేయవలెను.

* * *

కాంగ్రెసు విగ్రహము.

కాంగ్రెసు నొక విగ్రహముచేసి మనము పూజింప ప్రారంభింపగూడదు. ప్రతివారును కాంగ్రెసు సభ్యులయి కాంగ్రెసు తీర్మానములకు యిష్టముతో కట్టుబడియుండవలెనని నేనుకోరుదునుగాని కాంగ్రెసు చిరకాలము వచ్చుచున్న కారణము మూలమున దానిలో సభ్యులకు జేర యిష్టమున్నను లేకున్నను తీర్మానముల ననుసరించుట నాకసహ్యకరము. వివరములలో మూలము అధిక సంఖ్యకుల యభిప్రాయముల ననుసరింపవలెనుగాని నాకేతీర్మానములు జేసినను యనుసరించుటనగా బానిసత్వమగును. కానసభలు మంచివేసని యెంచువారు కాంగ్రెసు తీర్మాన కారణమున కానసభ యెన్నికలకు ప్రయత్నము జేయుకపోవుట తప్పనిసా యభిప్రాయము. అటులే కాంగ్రెసుచేప్పినంత మూక్తమున న్యాయవాదివృత్తి మానుటయుగూడ తప్పే. గొడ్డెల మందవలె ప్రజలు నడుచుకొనిన యడల నది ప్రజారాజ్యము కాజాలదు. ప్రజాపరిపాలనలో వ్యక్తి యభిప్రాయములను కార్యములను బాగ్రత్తగ కాపాడవలెను. కావున కాంగ్రెసుపేరున పనిచేయునంతకాలము యిప్పు సంఖ్యకు లధిక సంఖ్యకులకంటె భేదముగ చరించుటకు హక్కున్నవని నా నమ్మకము. వృత్తిలోనున్న న్యాయవాది కాంగ్రెసుసభ్యుడు కావచ్చునుగాని యసహాయవాది కాజాలదు. కావున నతడు భారతకాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యుడుగ నుండజాలదు. ఇటులే చేతితోవడికి చేతితోనేసిన ఖద్దరు ధరింపని వారును కానన సభ్యులును, బిరుదుములు గలవారును యసహాయవాదులు కాజాలరు గాని కాంగ్రెసుసభ్యులు కావచ్చును.

కాంగ్రెసు సభ్యుడు కాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరింప నవసరము లేదనుట మూలమే కాదు. కాంగ్రెసు తీర్మానమును దాటిపోయి యెక్కువగూడ చరింపవచ్చును. కాని యిట్లు చేయుటలో కాంగ్రెసు మతమును మీరిపోకుండ మాచుకొనుచుండవలెను. ఏదైన యొక రాష్ట్రముకు కాంగ్రెసు తీర్మానము సరిపడలేదనుకొనుడు. ఆ రాష్ట్ర మాతీర్మానముకు వ్యతిరేకముగ వోటునిచ్చె ననుకొనుడు. ననంత తాను బాగ్రతచేసికొనగలనని ఆరాష్ట్రమెంచుననుకొనుడు. అప్పుడా రాష్ట్రము తన యిష్టానుసారము చరించి జయమందిన పక్షమున చేరినది యొచ్చేనని ఋజువు చేయవచ్చును. కాంగ్రెసు తీర్మానములో సాహజ్యముగ యెక్కువమంది యభిప్రాయము లిమిడియుండును. గాని ఏదోయొక రాష్ట్రీయభిప్రాయముకు తగ్గిపోవచ్చును. అప్పుడా రాష్ట్రము తన స్వబాధ్యతయి యిష్టానుసారము చరించవచ్చును కాని యందువలన కాంగ్రెసు కట్టి నష్టమురాగూడదు అట్లు యిష్టానుసారము చరించినందువలన కాంగ్రెసువారు మందలింపు తీర్మాన మామోదింపవచ్చును. ప్రజాపరిపాలన మీరితి నుండవలెనని నాయభిప్రాయము. ఇప్పుడు నేనుచేప్పినది గృహ తోల్లంఘనము నుదాహరణము. మనవెట్టి విగ్రహారాధననుండి యాతీరుననే విముక్తి బడయగలము.

వాతావరణ నిధి

1922 సం. మార్చి నెల 6-వ తేది సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జిల్లా 24 గంటలలో అర్జ్యుకోవలసినది	జిల్లా 24 గంటలలో అర్జ్యుకోవలసినది	జిల్లా 24 గంటలలో అర్జ్యుకోవలసినది	జిల్లా 24 గంటలలో అర్జ్యుకోవలసినది	జిల్లా 24 గంటలలో అర్జ్యుకోవలసినది
విశాఖపట్నం	85.6	74.8	...	179.38	...
పోర్టు బ్లెస్	85.5	76.1	...	111.56	116.48
స్విట్జరు వ్యవస్థ
డెమందు ద్వీపము	81.2	76.0	...	103.35	117.63
సాగారు ద్వీపము	88.2	62.5	...	71.77	68.27
గోపాల పురం	88.0	75.1	...	40.08	44.93
కోరాపుట్	89.7	61.9	...	62.78	...
విశాఖ పట్నము	89.4	90.0	...	29.56	36.90
కాకినాడ	92.7	79.1	...	39.88	37.90
మచిలీ పట్నము	92.8	74.7	...	54.08	39.96
గుంటూరు	102.8	75.8	...	30.52	32.72
నెల్లూరు	100.7	75.1	...	38.46	36.11
మద్రాసు	92.7	75.4	...	52.39	49.69
కడపూరు	94.9	77.2	...	44.67	52.53
నాగపట్నము	93.9	78.9	...	38.95	53.79
పాంబూ
ట్రాంక్వెలీ
కోళంబో
తిరువేంద్రము	87.5	77.0	...	59.10	62.52
కొత్తికో	87.8	77.7	...	107.12	112.70
కాకికట్టు	89.4	76.1	...	98.77	116.86
మంగళూరు	88.6	73.0	...	136.76	126.34
మెక్ కార్
కాక్ నాక్	85.6	67.4	...	93.53	120.63
రత్నగిరి	81.7	64.2	...	102.15	...
బొంబాయి	82.9	67.1	...	86.02	71.11
హైదరాబాద్	92.4	63.6	...	31.71	31.09
తైయారు	96.4	67.1	...	25.03	22.44
ఆనంతపురం	96.3	69.1	...	33.05	24.04
బళ్లారి	96.3	67.7	...	27.13	19.95
కర్నూలు	96.2	65.1	...	18.47	25.51
కడప	101.1	72.2	...	37.56	30.87
హస్సాన్	90.2	60.1	...	30.45	35.14
తెంగుళూరు	90.3	66.8	...	35.73	34.61
కోడయ కెలాక్	66.3	51.8	...	69.90	59.93
ఉడకమండల్	69.5	50.7	...	50.12	55.32
కోయంబత్తూరు	95.0	72.8	...	22.89	21.72
యేలూరు	90.5	73.4	...	46.41	42.33
నెలము	100.9	77.6	...	46.39	39.91
తిరుచనాపల్లి	101.6	76.1	...	30.30	32.25
పూర్వోత్తర	101.3	78.2	...	32.30	35.12
మధుర	99.5	73.8	1.10	50.57	36.22
తిన్ని త్వరి

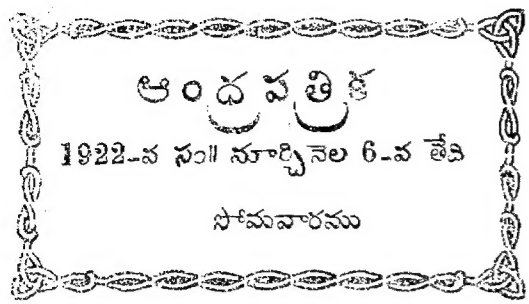
పశ్చిమ తీరము:- మబ్బలు కొన్ని ప్రదేశములందు మూల మొక మాదిరిగ గలవు. ఆర్ధ్రత యధికము. రాత్రివేడిమి స్వల్పముగ నధికముగ నుండెను. మైసూరు:- మబ్బలులేవు. ఆర్ధ్రత అధికము. వేడిమి స్వల్పముగ నెచ్చెను. హైదరాబాదు:- మబ్బలులేవు. ఆర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమి తక్కువ. బొంబాయి:- మబ్బలులేవు. ఆర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమి తక్కువ. పశ్చిమ ప్రాంతములు:- మబ్బు లధికముగ గలవు. ఆర్ధ్రత అధికము. రాత్రివేడిమి రి డిగ్రీలధికము. జెరల:- గుంటూరు, కడప, నెల్లూరు, నెలము, తిరుచనాపల్లి, పుదుక్కోటలందు పగడివేడిమి 100 డిగ్రీలకు మించియున్నది. సిలోను నుండి సుమారుము దెలియలేదు. బంగాళోఖాతము యొక్క దక్షిణ భాగమున వాయువునందు సంచలనము గలిగెను.

సర్కారులు:- కొన్ని ప్రదేశములందు మబ్బలు లేవు కొన్ని ప్రదేశములందు స్వల్పముగ గలవు. ఆర్ధ్రత అధికముగ నున్నది. రాత్రివేడిమి ఉష్ణమధికముగ నున్నది.

డక్కను:- మబ్బలులేవు. ఆర్ధ్రత అధికము. వేడిమి స్వల్పముగ గలదు.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రా.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు మద్రాసు.

మద్రాసు రాష్ట్రము: ద్రవ్య సమస్య

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మద్యాలయోద్యమముల, ఆదాయమునకును వ్యయమునకును సరి పెట్టజాలక, మద్రాసు ప్రభుత్వపు ఆర్థిక పండితులగు సర్ టాడుహంటుగారు, ద్రవ్యసమస్యను సహాయ నిరాకరణోద్యమమును కారణముగ సూచించిరి. ఆర్థిక మన్నికని కష్టిపుచ్చుటకు, వీరు కొట్టిల్లుని అరశాస్త్రమునుండి సందర్భములేని సంగతుల నుపహరించిరి. సహాయ నిరాకరణోద్యమమువలన మద్రాసు రాష్ట్రమునకు గలిగిన ఘోరవిపత్తునది? మత్తుపదార్థముల రాబడి 75 లక్షలు తగ్గిపోవుటకు ఈయద్యమము కారణమయ్యెను. ఇందుకొరకు టాడుహంటుగారు అమితవిచారము జూపుచున్నారు. కాని, దేశ సాభాగ్యమును మడినుంచే వారు, మద్యపురాబడి తగ్గినందులకు ఏ మాత్రము విచారించరు. అందుకుమారుగ, మద్రాసు రాష్ట్రము నభినందించెదరు. ప్రజలలో కొందరకయినను, వారిని పీల్చి పిప్పిజేయుచున్న మద్యపాన దురభ్యాసము నెడ విముఖత గలిగినందులకు, సంపద మొందెదరు. ఇంతకాలమునుండియు, ప్రభుత్వమువారు, మితపానభోధకులును జేయజాలని పనిని సహాయ నిరాకరణోద్యమము చేయగలుగుట జూడ, ఈయద్యమము, పారిశుధ్యమునకు త్రొవజాపునని సులభముగ గ్రహించవచ్చును. ప్రజల కిందుమూలమున ఆక్రమముగ సారాయి తయారు జేయుటకు ప్రోత్సాహము గలిగెననియు, ఉద్యమ ప్రచారకులు అంగనులను తమంతట తామే విక్రయించి, ఆ సొమ్మును తమ యొడిలో వైచికొనిరనియు, టాడుహంటుగారు మోపిన యవనిందలకు ఆధారము లేదనియు, వారికి జనించిన ఆగ్రహమున కవి విదర్శనము లనియు భావించెదము. ఇట్టి సాకులవలన ప్రభుత్వ బాధ్యత తొలగించెను.

దేశములో నేరము లధిక మగుటకును, ఈయద్యమమే కారణమనియు, విప్లవపక్షమువారి వలన కోటిరూపాయలకు పైగ ద్రవ్యసమస్య గలిగెనని వీరు తెలుపుట, అతిసాహసము. అయినను, ఇక్కాలమున సహాయనిరాకరణోద్యమమును, తదవలంబకులను నిందించుట కెవరికయినను స్వేచ్ఛ గలదుగద. ఉద్యమావలంబకులు, తిరిగి ప్రతిక్రియకు బూనకుండుటచే, వారిపై నెట్టి యపవాదములనయినను మోపవచ్చును. ప్రభుత్వములు, తమ అసమర్థతకు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును చాటుజేసికొనుచున్నవి. ఇందువలన ప్రపంచమును కొంతకాలము భ్రమపెట్టవచ్చునుగాని, ఎల్లకాలము భ్రమపెట్టుటకు వీలుండదు. సత్యము చాలకాలము దాగనేరదు. మద్యపాన దురభ్యాసము, పాశ్చాత్య నాగరిక ప్రవేశమునకు పూర్వమే ఈదేశమున వ్యాపించియుండెనని జూపుటకు టాడుహంటుగారు తంటాలుపడిరి. ఇందువలన వారికి గలిగెడి లాభమేదియో తెలియదు. పాశ్చాత్య

నాగరికము ప్రవేశించిన పిమ్మట ఈ దురభ్యాసము ఎక్కువగ వ్యాపించెననియు, ఇయ్యది దోసముగ జూడబడుటకు మారుగ గౌరవ చిహ్నముగ జూడబడెననియు, మద్యపానమున కందుచే ప్రోత్సాహ మధికముగ గలిగెననియు, ప్రభుత్వమువారి పరిస్థితుల నుపయోగించి తమ రాబడిని దీని మూలమున క్రమక్రమముగ వృద్ధిజేసికొనిరనియు, టాడుహంటుగారునను అంగీకరింపకతీరదు. ఇక మారకపు రేటు మూలమున రాబడిలో 12.60 లక్షలు నష్టము గలిగెను. ఇందుకు మాత్రము సహాయ నిరాకరణవలంబులను వీరు బాధ్యులుగ జేయకుండుటమేలే. మారకపు రేటునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు రవలంబించెడి సందిగ్ధపద్ధతియే ఇంతటి నష్టమునకు కారణమగుచున్నది. అనవసరమగు ప్రభుత్వపు సిబ్బందిని తగ్గించుటకు చేసిన ప్రయత్నములవలన, ఖర్చు తగ్గెనని టాడుహంటుగారు జెప్పుజాలకున్నారు. అభివృద్ధికి వలయు స్థిరముల ననేకములను ప్రభుత్వమువారు విడనాడినటుల, టాడుహంటుగారు నుడువుచున్నారు.

సామాన్య పరిపాలనమునకే వీరికి డబ్బు చాలకుండగ అభివృద్ధికి వీరికి సొమ్ము ఎక్కడనుండి వచ్చును? పబ్లిసిటీ ఆఫీసరును, లేబరు కమిషనరును, తీసివైచుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరని టాడుహంటుగారు జెప్పిరి పెద్దయ్యద్యోగుల వేతనములను తగ్గించి తన్మూలమున వ్యయమును తగ్గించుటకు, వీరు అంగీకరించుట లేదు. ఇందు నిమిత్తము శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు ఆచరణలో పెట్టజాలరని, టాడుహంటుగారు స్పష్టముగ జెలుపుచున్నారు. పెద్దయ్యద్యోగుల జీతములను తగ్గించుచో వారేమని చెప్పుదురో టాడుహంటుగారు ఊహించిరి. ప్రభుత్వమువారి రాబడిని విప్లవ పక్షమువారు లక్షలకొలిపి తగ్గింపగలిగిరి, వీరి దుష్టచర్యలను పోనాడుటకై ప్రభుత్వోద్యోగులు మిగులబాధలనొందిరి, ఇట్టి స్థితిలో వారి జీతములను తగ్గించుటచే దుండగముల గావించిన విప్లవపక్షమువారి పాపములకు వీనిని నివారించుటకు కృషిసలిపిన ఉద్యోగులు నష్టపడవలయునా యని వారు ప్రశ్నించెదరట. టాడుహంటుగారి వాదము మిగుల చమత్కారముగనున్నది. శాసనసభవారి నీ సమాధానము సంతృప్తి పరుచునేమో తెలియదు. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గింపకుండుట, సహాయ నిరాకరణ వాదులను శిక్షించుటకు గాబోలు. రాబడి తగ్గుటకును, వ్యయము తగ్గుకుండుటకును, సహాయ నిరాకరణోద్యమమే కారణమగుచున్నది, 1921-22 సంవత్సరమున మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు 1633 లక్షల రాబడివచ్చునని అంచనా వేయగ, 1526 లక్షల రాబడిమాత్రమే వచ్చెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారినుండి వీరు 70 లక్షలు మాత్రమే అప్పుదీసికొన దలచిరి కాని, తుదకు 110 లక్షలను అప్పుదీసికొనిరి. మొత్తపువ్యయము 1748 లక్షలయ్యెను. రాబడికన్న ఖర్చు అధికమయ్యెను. మద్రాసు రాష్ట్రముందుచే పరులకు ఋణపడియున్నది.

1922-23 సంవత్సరమునందుగూడ ఆదాయము వ్యయమును మించునని అంచనా వేయబడినది. 105½ లక్షలు దిగుబాటుండునని సూచింపబడినది. గడచిన వత్సరపు లోటునకును, రాబోవువత్సరపు లోటునకును, టాడుహంటుగారు సహాయ నిరాకరణోద్యమమునే కారణముగ జెలుపుట వింతగాదు. ఏలనన మద్యపానపు రాబడిని తగ్గించిన పాతకమును, ఈయద్యమము వడిగట్టుకొనుచున్నది. ఈలోటును తీర్చుటలు? ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కీయవలసిన 348 లక్షలను మద్రాసు ప్రభుత్వ

ము బిల్లి కుడుములవలె సమర్పించకతీరదు. వ్యయమును తగ్గించుటకు అంతగ వీలులేదు. అందుచే ప్రాంపుడ్యూటీని హెచ్చించుటకు వీరు సమకట్టిరి. వర్తకముతగ్గి, కాటక బాధ విశేషముగ నున్న సంవత్సరమునందు ప్రాంపుడ్యూటీని హెచ్చుజేయుట ఏటిన్యాయమో తెలియదు. ఈపన్నుకు ఆక్షేపణ యుండజాలదని టాడుహంటుగారు ధూహించుచున్నారు. ఆక్షేపణ యున్నమాత్రము ప్రయోజనమేమి? ప్రభుత్వమువారు కోర్టుఫీజును, రాబడి మార్గముగ భావింపగూడదను విమర్శనమును, టాడుహంటుగు ర్తించుచున్నారు. కాని, వ్యాజ్యములు విశేషముగ వృద్ధియయ్యెనట. అందుచే కోర్టుఫీజుగూడ వృద్ధియగుట న్యాయమని వీరితలంపురెంటికిని, ఏమిసంబంధముగలదో తెలియదు. కోర్టుఫీజు వృద్ధియగుటవలన, అనవసర వ్యాజ్యములు తగ్గునని, వీరు తెలుపుచున్నారు. కాని, వ్యాజ్యములను తగ్గించుట వీరి యుద్దేశమా, లేక తమ రాబడిని వృద్ధిజేసికొనుట నీర్యుద్దేశమా? వ్యాజ్యములను తగ్గించునుద్దేశముతో వీరు క్రొత్తకోర్టుఫీజు చట్టమును నిర్ణించుటలేదు. తలపెట్టినసంగతిని వివరింపనేల? ఇకనయినను, ప్రజలు జాగరూకులై వ్యాజ్యములకొరకు డబ్బు దండుగబెట్టక, పంచాయతుల ద్వారా తమలో దాము వ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనిన, వారికి మేలు చేకూరును. ప్రాంపుడ్యూటీ, కోర్టుఫీజులు, రిజిస్ట్రేషరు ఫీజులు ఇప్పుడు హెచ్చినను, వారా బరువును భరింపకుండ సరిపోవును.

క్రొత్త పన్నులవలన 77½ లక్షల రాబడి వచ్చునని ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. ఇంకను 28 లక్షలలోటుగలదు. ఇందుకొరకు ప్రభుత్వమువారు ఋణము తీసికొనవలయును. మద్రాసు రాష్ట్రమునకు మరల ఋణమేకరణ్యమగుచున్నది. క్రొత్త పన్నులను వైచినను, ఋణభారము తప్పటలేదు. ఇప్పటి మద్యపాన పద్ధతినే కొనసాగించుచు మత్తుపదార్థములనుండి రాబడిని వెనుకటివలె యధేచ్ఛగ రానిచ్చుచో, రాబడి వృద్ధియగుననియు, ఋణమును తగ్గింపవచ్చుననియు, టాడుహంటుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. లేనియడల హెచ్చుపన్నులు తప్పవని వీరి తలంపు. మద్యపాన నిషేధము గూర్చి వీరికిగల సవతితల్లి ప్రేమ వెల్లడియగుచున్నది. ప్రజల నైతికాభివృద్ధిని చెరిపివేయుచున్న మద్యపానము తగ్గినందులకు సంతసించి వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుటకు మారుగ, టాడుహంటుగారు వెనుకటి పద్ధతినే ప్రోత్సాహముజేయుటచే, ప్రభుత్వమువారిద్వారా మద్యపానము తగ్గనని యూహించుట కవకాశములేదు. వారు ఆరాబడిపై నాశను విషవజాలరు. ప్రజలు మాత్రము ఎట్టికష్టములకయిననోర్చి, మద్యపాన దురభ్యాసమును దేశమునుండి మొదలంట పెరికివైచుటకు పాటుబడి, దేశనైతిక ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి తోడ్పడెదరుగాక! ఈదురభ్యాసము తొలగినేని, దేశపు ఆర్థికాభ్యుదయము వేయిమడుగు లతిశయించును. దీనిద్వారా చేకూరెడి రాబడి ఎంత తగ్గిన, దేశమున కంత శ్రేయస్కరము. ఈ సంవత్సరము ఏప్రిలునుండియు మత్తుపదార్థములమీద పన్నును ప్రభుత్వమువారు ఇంకను హెచ్చుజేసెదరట. అయినను, రాబడి హెచ్చునని వారికి నమ్మకములేదు. ఏలనన, మద్యపాన విముఖత్వము దేశమున చాలవరకు నాటుకొనెనని, వారికి దెలిసెను. అందుచే త్రొగుడు తగ్గిన, దానితోబాటు రివిన్యూ గూడ తగ్గునని వారు భావించుచున్నారు.

ప్రజలలో నిట్టిమార్పు గలిగించిన, సహాయ నిరాకరణ ప్రచారకులను అధికారు లెంత నిర

సింఠినను, వారు జేసిన మేలును దేశమెన్నడును మరుసజాలదు. పున్నీపుట్ జాన్ సనుగా దివివరకే వారిని అభినందించుచుండెడి. బజ్జెట్టు వివరముల జూచిన, ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖలకు లభించినసామగ్రి తక్కువ. వానిపై వెచ్చించిన సామగ్రి అంతకన్నను తక్కువ. 1921-22 సంవత్సరమున విద్యపై 158 లక్షల వ్యయమును అంచనావేయగ 154 లక్షలు మాత్రము వ్యయపరచబడెను. 1922-23 సంవత్సరమునకు 160 లక్షలు వ్యయమును అంచనావైచి. ఈవ్యయమునందు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకును, మరెన్ని విభాగములకును ఏర్పాటుచేసి యుండ లేదు. వైద్యమునకు 1921-22 సంవత్సరమునందు 60 లక్షలు వ్యయమైయుండ, 1922-23 సంవత్సరమునందు 57 లక్షల వ్యయము మాత్రమే అంచనా వేయబడెను. ఏజెన్సీలలో క్రొత్త డిస్పెన్సరీలను తెలుపువ్రాయత్తము మానివేయబడెను. కల్లి కోట, కోయంబత్తూరు, గుంటూరులలో వైద్యవిద్య కేంద్రాలు విరమింపబడెను. ఆరోగ్యమునకు 27 లక్షలు 1921-22 సంవత్సరమునందు వ్యయమయ్యెను. 28 లక్షలు 1922-23 సంవత్సరమునకు అంచనా వేయబడెను. వ్యయసాయమునకు 1921-22 సంవత్సరమునందు అంచనావైచిన 31.73 లక్షల వ్యయములో 27.49 లక్షలు మాత్రము వ్యయమయ్యెను. 1922-23 సంవత్సరమున 31.71 లక్షల వ్యయము అంచనా వేయబడినది. పరిశ్రమల వ్యయమునుజూచిన సిగ్గును. 1921-22 సంవత్సరమునకు అంచనావైచిన 24.95 లక్షలలో 22.50 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చుపడెను. 1922-23 సంవత్సరమునకు 22.30 లక్షల వ్యయముమాత్రము అంచనా వేయబడెను. ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖలకు ప్రత్యేకించెడి వ్యయము తక్కువ. ఆ మొత్తమయినను అంతయు ఖర్చుపడుటలేదు. మంత్రుల పరిపాలనా సాఫ్టవమున కిది నిదర్శనము గానెరదు.

ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖలకు ఖర్చయిన ద్రవ్యముతో పోలి సువ్యయమును పోల్చి జూచిన ఎంత తారతమ్యము గలదో కనుగొనవచ్చును. 1921-22 సంవత్సరమునందు 192.04 లక్షలు పోలీసువారికింద బజ్జెట్టులో వ్యయమును అంచనా వేయగ, తుదకు 199.36 లక్షలు వ్యయమయ్యెను. 1922-23 సంవత్సరమునందు 192.36 లక్షలు వ్యయము అంచనావేయబడినది. కాని సంతకరాంతులమునకు ఈవ్యయము ఇంకను బెరుగవచ్చుననియూహించవచ్చును. మారకపురేటువలన 12.60 లక్షలు 1921-22 సంవత్సరమున దండుగవచ్చెను. కాని 1922-23 సంవత్సరమునందు 16.52 లక్షల నష్టము వచ్చునని, అంచనా వేయబడినది. మదరాసురాష్ట్రపు ఆర్థికదృష్టిని కనుగొనుట కీ వివరములు చాలును. పరిపాలనము మామూలుగ జరుగుటకే డబ్బుచాలుటలేదు. ఇక అభివృద్ధికి మార్గమెటులుండును? డబ్బులేనిది, మంత్రులుమాత్రమే మిచేయగలరు? ఇండియాప్రభుత్వపు దారిద్ర్యము త్వరలో దీరునటుల గనుపింపదు. అందుచే వారికి మద్రాసురాష్ట్ర మియవలసిన ధనము తగ్గిపోవదు. సంస్కరణముల పరీక్షకొరకు నియమించిన గడువు సంవత్సరములు, ఈతిన డబ్బులేకనే గడచిపోవుచో, హిందూదేశపు అసమర్థతను చాటుటకు, పార్లమెంటరీ విభారణసభము వారికి అనుకూలానకాశగోర్పమును. అందుచే ప్రయోజనవిరహితములగు సంస్కరణములపై ఆతను విడనాడి స్వప్రయత్నములచే స్వరాజ్యసిద్ధిని ఎంతత్వరలో బడసిన, దేశమున

ప్రభుత్వసహాయ నిరాకరణము

రా. బ. టి. బాలాజీరావునాయుడుగారు మదరాసు శాసనసభలో మొన్నటిదిన మడిగినప్రశ్నలను, ప్రభుత్వము వారిచ్చిన జవాబులను చదివినచో, ప్రభుత్వమువారివలంబించెడి సహాయ నిరాకరణ తీవ్రతను గ్రహింపవచ్చును. సహాయ నిరాకరణోద్యమమునకు చేయుత నిచ్చెడి రయతులకు సీట్ సప్లయిని నిరాకరించుటకు రివిన్యూ మెంబరుగారు యోచించిరాయని, నాయుడుగారు ప్రశ్నింపగ, ఇందులకు అనుకూలముగ ఉత్తరువులు గావించబడెనని, ప్రభుత్వమువారు జవాబిచ్చిరి. ఆయుత్తరువులను ప్రకటించెదరాయని డి. బ. రామచంద్రరావు పంతులుగారికిగిన ప్రశ్నకు మాత్రము, తమకు నోటీసు గావలయునని రివిన్యూ మెంబరు తెలిపెను. పత్రికలలో ప్రచురింపబడెడి అసత్యపువార్తలను ప్రభుత్వమువారు గమనించిరాయనియు అందును గూర్చి చర్యదీసికొనెదరాయనియు నాయుడుగారు ప్రశ్నింపగ, తాము అనేక అసత్యపు సంగతులను పరిశీలించితిమనియు, అవి నేరమగునపుడు చర్యదీసికొనబడుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు బదులుజెప్పిరి. నాయుడుగారు అడిగిన ప్రశ్నకే జవాబిచ్చును, సహాయ నిరాకరణావలంబుల ముద్రణాయంత్రములకు దొరతనము వారి అచ్చుపనులను వీలగునంతవరకు ఈయగూడదని ఉత్తరువులను పంపినటులను, ప్రభుత్వ ప్రకటనములను సహాయనిరాకరణమును బోధించెడి పత్రికల కీయగూడదని తెలిపినటులను, ప్రభుత్వ సభ్యులు తెలిపెను. ప్రభుత్వమువారు సహాయ నిరాకరణ పద్ధతిని తీవ్రముగ నవలంబించుచున్నటుల తెల్లమగుచున్నది. క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడ్లనుండలి 108 శెక్షనును ప్రయోగించుటకు, సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటులకు గల యధికారములు ఏవిధమున నయినను తగ్గింపబడెనాయని, నాయుడుగారు ప్రశ్నింపగ, లేదని ప్రభుత్వమువారు బదులు చెప్పిరి. ఈ జవాబు, నాయుడుగారిని తృప్తిపరచి యుండవచ్చును. ఇంతటితో సహకారవాదుల దిగులు తీరియుండవచ్చును. సహాయనిరాకరణము నారంభించినవారు, ప్రభుత్వమువారు. ప్రజల యభీష్టములకు వారు మొదటినుండియు తోడ్పడుచుండినయడల, దేశమునందు అశాంతికి ఎడములేకుండెడిది. ప్రభుత్వమువారిదివర కవలంబించుచున్న సహాయనిరాకరణమునే, ఇప్పుడవారు మరింత తీవ్రముగ నవలంబించుచున్నారు. ఇందుకు వారిని పురిగొల్పెడిసభ్యులు శాసనసభలో నుడుట, విచిత్రము గావాలదు.

గాంధీమహాత్ముని హితము

ఈవారపు యంగుఇండియా పత్రికలో గాంధీమహాత్ముడు అహింసాధర్మమును నిష్కర్షగ నిర్వహింపుడని ప్రజలను కడుమారము హెచ్చరించుచున్నాడు. నిరాకరణోద్యమమునకు అహింసమూలపాణము. దానిని విడనాడిన ఉద్యమపటుత్వమే దొలగిపోవును. డిల్లీలో నిరూపింపబడిన నూతన నిర్మాణ కార్యక్రమమువలన, అహింసను రక్షింప వీలగుననియు, సత్వరముగ స్వరాజ్యసిద్ధిగలుగుననియు, మహాత్ముడు గావించిన హెచ్చరికను ఎల్లరును గమనించి దానిని వెంటనే ఆచరణలోనికి తెచ్చుట సంభావ్యము. రాజమహేంద్రవరమునందు జరిగెడి నర్సింగుకమిటీ సమావేశమునందు, ఆంధ్రులకర్తవ్యము రూపగ నిశ్చయింపబడుననియు, వెనుకటివలె

ముగ నిర్వహించి కీర్తిబడనెదరనియు భావించెదము. ఆంధ్రులు తమ పాల్పడెడి నిగ్గుంధములను, శాంతముతో భరింపనలెనని, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. మరెయొక సంగతినిగూడ మహాత్ముడు ఆంధ్రులకు చెలుపుచున్నాడు. రథములపై తమపటుమును నిలిపి, ఇతరుల భావములకు నోప్పి గలిగింప నలదనియు, ఇట్టి మూఢభక్తిని ప్రతికాంగ్రెసు ప్రచారకుడును ప్రజలమనములనుండి తొలగించుటకు పాటుడవలయుననియు, గాంధీమహాత్ముడు హిత మొనర్చుచున్నాడు. మహాత్ముని ఇష్టమును నెఱవేర్చుట, ఆంధ్రులధర్మము. ఆంధ్రులకు గాంధీ మహాత్మునిపై నెంత గాఢభక్తియున్నను, మహాత్ముని కోర్కెను చెల్లించుట భావ్యము. ఇందువలన వారు లేనిపోని మనస్ఫూర్ణ కడమియని వారగుదురు. మహాత్ముడు తనకు బహిరంగ గౌరవములతో పనిలేదని తెలుపుచున్నాడు. అతను వాని నాశించుటలేదు. మహాత్మునిపై నిజగౌరవముజూపుటకు, అతని ఆదేశములను శక్తి సంచనలేక నిర్వహించుటయే, ప్రధాన మార్గము.

అసత్య ప్రకటనము

హరితాశమును కట్టిపెట్టి, యువరాజునకు స్వాగత మొసగుడనియు, నిరాకరణాదోశనమును విరమింపుడనియు డిల్లీ ప్రజలను హెచ్చరించినటుల గాంధీమహాత్ముని పేరుతో నొక ప్రకటనము ప్రచురింపబడెను. ఇది సర్వాబద్ధమని మహాత్ముడు తెలుపుచున్నాడు. ఇట్టి యసత్యములను ప్రకటించి సహకారమును వ్యాపింపజేయుట దుర్లభ మని గ్రహింపవలయును.

యువరాజుగమనము

పిషావరు (4-3-22)

ఈయదయము 8½ గంటలకు యువరాజు పిషావరుకు రాగా శీఘ్రమండ్రుజనులు అక్కడను గొప్ప యధికారులు అధికారులలోగొప్పవారు ఆహ్వానించిరి. అంతసాదర్భభావ, కంటోను పెంటుల గుండా ప్రభుత్వ గృహమున బండిలో బయలుదేరి పోయిరి. దారిపొడగునను నిర్జనముగ నుండుట క్రొత్త వారికి మనస్తాపకరముగ నుండవచ్చునగాని సాదరు బజారులో మాత్రము సాఫుల వద్ద జనులు గుమిగూడిరి. దారిలో గుంపులు చాలా లేకుండున స్త్రీలు శిశువులు యువరాజును బాగుగ చూచుటకు వీలిచ్చినది. ప్రభుత్వగృహ సమీపమునకు చేరినప్పుడు దారికిరక్తక్రమము వెనుకటి సిపాయిలతో నిండి యుండెను. కొంత మంది హర్షధ్వనులు కేరి గాని చాలమంది హర్షధ్వనులు చేయుటకంటె యువరాజున చూచుటయందే నిమగ్నులయి యుండిరి. యువరాజు రేగినంతసేపును విమానములు పైయెగులుచుండెను.

కాశ్మీరమహారాజుగారికి యువరాజుగారు కృతజ్ఞతా పూర్వకమందనము లర్పించుచు తిరిగివెరి. యువరాజుగారింను కొన్ని కోజులు తమవద్దయుండుటకు నిలుకాక పోయెయని విచారించుచు మహారాజుగారు తిరిగి జవా బిచ్చిరి.

పిషావరు ఫిబ్రవరి 5:— ఈయదయమున యువరాజు వాయవ్య సహ్యాద్రిలలో ఖైబరు వరకు వెళ్లారు. పోయి పరీక్షింపను. ఆచట చీఫ్ కమిషనరు మర్యాద చేసెను. యురాజు వైద్యముల పంతుల వెంటఁబడుచు దారిలో మాట్లాడు ½ గంట గడిచెను. తదుపాత యుగ్మలలో ఫలాహారముచే సాయంకాలము 5 గంటలకు తిరిగి పిషావరు చేరెను.

ఉచ్చవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు

వేలూరు జయిలులో నున్న లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారికి, ల్యుపుడు కొంచెము ఆరోగ్యముగ నున్నదని తెలియచున్నది.

మదరాసు శాసనసభ

అధ్యక్షుని సంహారము

బడ్జెటుపై చర్చ

మార్చి 6:— శాసనసభాధ్యక్షునికై శ్రోత్రపింహారము నిర్మింపబడెను. ఆసింహారము విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభకు యాదర్శంగాండ రాయు చేయబడెను.

సభ ఉదయము 11 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలో శ్రీ లక్ష్మణులు వచ్చి యుండిరి.

గవర్నరుగారు, విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభ కేటెంచిరి. సింహారము అధ్యక్షుని కొంగును గవర్నరుగారు ఈ విధముగ సుపర్యసించిరి.

విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభ ఈ సభకు వచ్చి యీ అధ్యక్షుని సింహారమును అధ్యక్షునికి సొంగుటకు చాల సంతోషముగ నున్నది. ఇది మా స్వంతముగ తయారుచేయించి అధ్యక్షునికై యర్పించుచున్నాము. (కరతాశ్చక్రములు) విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభ నాయు క్కయు పూర్వము ఇంగ్లాండులోని ప్రజాసభలోటి సంబంధము గలదు. పూర్వము కానరానట్లు తమ యువనాస్రములను వ్రాసికొనివచ్చి యిదివెడివారు. ఇప్పుడు అందరూ ఇచ్చటనే ఏమియు చదువకయే, ధారాశక్తిగ నుపర్యసించుచున్నారు. ఇది నాకు చాల గొప్పముగనున్నది. ఇప్పుడు మొదట సింహారము అనేక సంవత్సరములవరకు అధ్యక్షుల చేతులు కూర్చుండునని తలంచుచున్నాను. కొంతకాలమైన తరువాత ఈసింహారమును జూచినపుడెల్ల మదరాసురాష్ట్ర ప్రభుత్వము అభివృద్ధి గమనించుచుండి యిట్టి యీ శాసనసభలో నున్నవారు వారెల్లరు స్ఫూరించుకొందునని యెంచుచున్నాను. (కరతాశ్చక్రములు)

గవర్నరుగారు యువనాస్రసంకరము విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభకు, గవర్నరుగారు తమ స్థానములనుండి లేచి గౌ. సర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారిని కూర్చుండజేర్చిరి.

గౌ. సర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారు ఆగ్రాసాధి పత్రము చదివించిరి.

సింహారమును సభాధ్యక్షుని కొంగునందులకు వందనము లమర్చించుచు గౌ. సర్ లయొనెట్ డేవిడ్సుగారును, డి. బి. మోడెస్ట్ రామచంద్రారావుగారును వందనముల సర్పించిరి.

అధ్యక్షులు: విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభ గవర్నరుగారును తమస్థానమున కొంగున సింహారమును వందనము లర్పించిరి. సభ్యులెల్లర తోడ్పాటుతోనే తా మింతమాత్రము సభ నిర్వహింప గలుగుచుంటి మనియు, అధ్యక్షులు చెప్పిరి. సభ్యులు కరతాశ్చక్రములతో తీర్మానము నామోదించిరి. తీర్మానమునకు ప్రతికూలరు గలరా యని సభ్యు: యదుగనా ఎవరును లేకుండిరి. తీర్మానము నామోదించుట అధ్యక్షులు జేరిపిరి. (కరతాశ్చక్రములు)

గవర్నరుగారును, విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ శాసనసభ అధ్యక్షునితో కాన్ఫరెన్సు గావించి సభ వీడ్చిరి.

అంతట ప్రస్తావనలు జరిగెను. బడ్జెటుపై చర్చ జరుగునని గౌ. అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

బడ్జెటుపై చర్చ

డి. బి. కృష్ణుని నాయు గారు గౌ. ఆర్థికసభ్యుడు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు అభినందించిరి. ఈవత్సరము కష్టములు అన్ని ప్రదేశములలో సరిగా లేకుండెను. మారకస్థితి ప్రతికూలముగ నుండెను. మద్యపాన నిషేధక ప్రకారము ప్రతికూలముగ నుండెను. నిరాకరణవలంబుల ఆదేశపత్రములను ప్రయత్నములు ప్రతికూలముగ నుండెను. ఇట్లుండిన గౌ. ఆర్థికసభ్యుడు ఉత్సాహము, ధైర్యము గోల్పోవక బడ్జెటును తృప్తికరముగ ప్రవేశపెట్టిరి. ఆర్థికసభ్యులతోటి వ్యయము చాలవఱకు తగ్గింపబడెను. ఇంకను ఉద్యోగములను ఎట్లు తగ్గించ వచ్చునని గౌ. ఆర్థిక సభ్యుడు ఆలోచించెను. తగ్గింపవలసిన యుద్యోగము లనేకములు గలవు. వానిని తగ్గించి నడువలస, కార్యనిర్వహణమున కేమియు లోటుండదు. జిల్లా యధికారులకును, పభుత్వశాఖాధ్యక్షులకును బుధ్యమండెడి యుద్యోగులను తీసివేయవచ్చును. పోలీసు శాఖలో డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరల్ ఉద్యోగములను తీసివేయవచ్చును. ప్రతిసంవత్సరము తగ్గించవచ్చుట ఆధ్యక్షులుగారు. సివిలుసర్వీసుకులన కత్తిగడియనగము నిరాకరణవలంబులవలన గూడ గలుగుట లేదని చెప్పించుచును. నిరాకరణ దృష్టము ముత్తరలో నచ్చు శక్తి గునున కాని రాజ్యాంగము నందలి తగ్గబడి యధావిధిగ నుండగలదు. శ్రోత్రపింహారము విధించుట యక్రమము. ఇప్పటికే శ్రోత్రపింహారము ఆజీవ్యమునందును శ్రోత్రపింహారము విధింపబడుచున్నది. ఆదియనుగాక సామాన్యముగ నిరాకరణయందు ఇతర రాజధాని లండుకన్న పన్నులు దుబ్బముగ నున్నవి. ఎక్సైజు పన్ను నూడ యీ రాజధాని యంతరికముగనున్నది. అన్నిటిమీదను పన్నులు విధింపబడినవి. కను

క యెట్టివిధముగ నైనను శ్రోత్రపింహారము విధించుట తగదు. ఇక మార్గముకట్టియేగలదు. మదరాసురాష్ట్రము భారతప్రభుత్వము నకు సమర్పించు మొత్తము తగ్గవలయును, విధానకమగుచున్నది కృష్ణుని నాయుగారు చెప్పిరి.

మలబారు పునర్విర్మాణమునకు 10 లక్షలు చాలవనియు, ఇంకను ద్రవ్యమును ప్రత్యేకింపవలెననియు, రయత్వాది జమీందారీ గ్రామాధికారుల జీతముల జాప్తిచేయవలె ననియు కృష్ణుని నాయుగారు చెప్పిరి.

టి. శివశంకరం పిల్లేగారు రిట్యువన్స్ సించిరి: మనము బడ్జెటును గూర్చి యాలోచించునపుడు రయతుల విషయము ముఖ్యముగ గమనింపవలయును. నిరాకరణవలంబులు ప్రభుత్వమున కన్ని విధముల యపకీర్తిని సంపాదించు చున్నారు. రయతులు వారి బోధలను వివరంబులగున ప్రభుత్వమువారు ప్రజలపేరున గమనింపవలెను. అదవి, రెవిన్యూ మున్నగువిషయముల రయతుల యుపకారము తొలగింపవలెను. డి. మునుస్వామి నాయుడుగారు అదవి రిజర్వులను గూర్చి యొక తీర్మానమును గత సంవత్సరము ప్రవేశపెట్టిగా సభికసంఖ్యకులచేత యామోదించబడెను. కాని ప్రభుత్వము నా రాతీర్మానమును నిరాకరించిరి. రయతుల కీవిషయము తెలియగనే, సంస్కరణములవలన నిట్టి లాభమేనా కలుగునని యనుకొనుచున్నారు. మ జిల్లాలోనే అటువిశాఖ నిబంధనలవలన రయతులు పలుభాషల పడుచున్నారు. కొన్ని విషయములను కల్పెరుగారితోను, గౌ. హోముమెంబరుగారితోను చెప్పియుంటిని. లాభము గన్వింపలేదు. ఒక గ్రామములో పోలీసు సబ్ యెక్స్ పెక్టరు ప్రజలను బాధపెట్టుచుండెనని నాకు తెలిసెను. విచారణ చేయవలసినదని నేను కల్పెరుకు వ్రాసితిని. కల్పెరు పోలీసు సూపరెం టెండెంటుకు వ్రాసెను. విచారణ జరిగెనో లేదో తెలియదు. కాని కొంతకాలమునకు పోలీసు సబ్ యెక్స్ పెక్టరుపై యాక్షేపణయం దాధారములేదని ప్రజలకు పోలీసుసూపరెం టెండెంటు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఇట్టికథలు అనేకములు గలవు. నిరాకరణవలంబులు, సహకారులు, మద్యపాననిషేధప్రచారముచేయుచుండ ఎల్లరును 14½వ కెక్స్ ను ప్రయోగింపబడుచున్నది. ఒక యూరిలో, ప్రజలందరు వచ్చి కల్పెట్రాగవచ్చు నని ఒకపోలీసు డెప్యూటీకు పంపెను. ఇది న్యాయమా?

ఆ గ్రామము పేరు చెప్పడని గౌ. సర్ డేవిడ్సుగారు కోరిరి.

పిల్లేగారు హిందూపూరు, అనంతపురం జిల్లా. ఈ విషయము పత్రికలలో గూడ ప్రకటింపబడెను. ప్రభుత్వమునందు రయతులకు ఆసంతృప్తి కలుగకూడదు. నిరాకరణదృష్టము మెంత తీవ్రముగ నున్నను, నిర్బంధవిధానము నుపయోగింపక, రాజ్యాంగ మేధావి నే యుపయోగించుట యుక్తమని శివశంకరం పిల్లేగారు చెప్పిరి.

టి. పి. రామలింగం కెట్టిగారు (కోయంబత్తూరు) ఆలవెస్సులలో అనేక పేర్లు చెప్పి వానిని ప్రభుత్వమువారు క్రమక్రమముగ జాప్తిచేయుచున్నారు. ఈ ఆలవెస్సులను సమర్థించుటకు గౌ. ఆర్థికసభ్యుడు ప్రయత్నించెను. లోకలు ఆలవెస్సులను హ్యాబిటల చెప్పలను వివరతలేయడం యిచ్చుచున్నారు. వీనివలన వ్యయపరిమితిగ నున్నది. గ్రామమునందు లకు జీతము జాప్తిచేయవలసియున్నది. కరణముకన్న గ్రామమున సబునకు తక్కువజీతము నిచ్చుట యక్రమముగ నుండును. కాటి ల్యుని కాలమున రాజులు మద్యపానమువలన ద్రవ్యమును సంపాదించుచుండిన గౌ. ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పెను. కాటిల్యుని కాలమునాటి సీతీకులను మనమేక్షింప నక్కరలేదు. మద్యపానము వలన ద్రవ్యము సంపాదించవలెనని యనుకొనకూడదు. కొందరు ఉద్యోగస్థులకు సంవత్సర సంకల్పము జూపెడి యభివృద్ధి రెండుమాడు సంవత్సరముల నిలవవచ్చును. అధికారుల ప్రయోజనపు ఖర్చులకిందనే లక్షల సూపాములు వ్యయమగుచున్నవి. ఈబడ్జెటును తగ్గింపవచ్చును. ఉద్యోగస్థులను ఇంకను ఎందరినో తగ్గింపవచ్చును.

ప్రాధాన్యత రల్లె పాస్ మి గారు గా రిట్యు సించిరి. ఆదాయమును హామకొని ఆప్రకారము వ్యయమును సంపుచ్చుకొనుట ధర్మముగాని వ్యయమును నిర్ణయించుకొని సాముకావలెనని శాసనసభకు కొరటు న్యాయముగాదు. ల్యాండు రెవిన్యూలో తగ్గింప తృప్తికరమగు వ్యయము చేయక రాబడి నితర పనులకు వినియోగించుచున్నారు. ఇంత సామునే లవనము చేయవలెనో తెలియకున్నది. ల్యాండు రివెన్యూ మనరాజధాని యందు దుర్భరముగ నున్నది. ఇప్పుడు ధరలు విపరీతముగ నున్నపుడు రివెన్యూ వసూలు తగించుట ధర్మముగ నుండును. రాజ్యనిర్వహణము చాలావ్యయముతో నుడియున్నది. ఒక్కొక్క శాఖలో సుద్యోగస్థుల నేకులున్నారు. ఇందకే లయుండ వలెనో తెలియకున్నది. బ్రిటిషులెందురాధికారమున కొక చిన్నముగనున్నది. పత్రికలు శాఖ అనేకవిషయము జరుగుచున్న దేగాని ఫలితమేమియు కన్పించుట లేదు. వ్యవసాయ శాఖగూడ నీలాగేయున్నది. ఈపరిశోధనలను ప్రస్తుతము కట్టిపెట్టుటయుక్తము. ద్రవ్యము అప్పుపుచ్చుకొనుట తగదు.

సి. వి. యస్. నరసింహ రాజుగారు ఉద్యోగస్థులను తగ్గింపవలెననియు, శ్రోత్రపింహారము విధింపకూడదనియు చెప్పిరి. తక్కువ జీతముల ఉద్యోగస్థులకు జీతము అభివృద్ధి చేయక ఎక్కువ జీతముల వారి కభివృద్ధి చేసియుండుట న్యాయముగా దనియు సాధ్యమైనంత వరకు వ్యయము తగ్గింపవలెననియు సానిహారాజుగారు చెప్పిరి.

ఆంధ్రవిత్త విద్యాలయమున కేర్పాటుచేయ వలెననియు మిషన్ పాఠశాలల కమ్మనగ సహాయము చేయవలెననియు, అనవసరమగు ఉద్యోగములను తగ్గింపవలెననియు డి. వందన గారుకోరిరి.

నిరాకరణవలంబులు మద్యపాననిషేధ ప్రచారమున 79 లక్షల రాబడి తగ్గింపగలిగినందున వారిని ప్రకటించి వచ్చుచున్నందు, త్రాగుడు తగ్గింపకున వెయిలు ఖర్చులు తగ్గించియు డాక్టరు యు. రామారావుగారు చెప్పిరి.

మద్యపానమువలన రాబడి తగ్గినను నిరాకరణదృష్టము ఫలితముగ దొంగతనముగ ప్రజలు కల్లుగియుచున్నారని గౌ. పి. పాత్రోగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

దొంగతనముగ కల్లుగియు అలవాటు నిరాకరణదృష్టము బయలుదేరక పూర్వమే యుండెననియు నిరాకరణదృష్టము నకు అతి ఫలితముగాదనియు టి. శివశంకరంపిల్లేగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. (చర్చము)

వేసగిలో ఉద్యోగస్థులు కొండలకు వెళ్ళుచుండుటచే ద్రవ్యము అనవసరముగ వ్యయమగుచున్నదనియు, కార్యనిర్వహణ సభ్యులు రైలులో ప్రత్యేక పు బండ్లలో వెళ్ళుట దండుగయినయు, పబ్లికు వర్క్సు శాఖపట్టిక వెళ్ళు శాఖగనున్నదనియు, వైద్య శాఖ మంత్రి యధీనమున వచ్చిన తరువాత సంస్కరణములు జరుగుటకు మారు మందులలో ఖర్చులు తగ్గింపబడెననియు, బడ్జెటు తృప్తికరముగ లేదనియు, ఖర్చు లగ్నివిధముల తగ్గింపకలేనే గాని పన్నులను శ్రోత్రగా విధింపవలెననియు డాక్టరు యు. రామారావుగారు చెప్పిరి.

రాజ్యాంగ నిర్వహణమునందలి యనవసర వ్యయమును తగ్గింపవలెనని రా. బి. టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారు (కడప) ేరిరి.

అంతట సభ్యులు ఫలహారమునకై లేచిరి. సభ మరల మధ్యాహ్నము సమావేశమగును.

అపూర్వగంధము. ఇప్పుడే వెలువడినది.

పుష్పాంజలి

నవీనుగా ఆంధ్రభాషాయోగము ప్రకాశమాన మగు నివ్యాధరణములతోడ నలంకరింపుచు నాగ్రధుల వృద్ధయముల విద్యుల్లతలతోడ నాట్యమాడించుచున్న భాగీతామతలికలు. గీతముల చదువుచున్న శ్రీకృష్ణనిమురళీగానమును వినుచున్నట్లే యుండును. అందలి మాటలు తేనియట్లేలు. వాని నడకలు రాచహంస యెయ్యారములు. రండు! రండు! పుష్పాంజలి వైకొండు! మీ కంఠంబులకు నునుమంజులతోడ నలంకరింపుడు. మీ మానసముల సుధాధారలతో నిండునివేషు.

దశమైన ఘెదర్ వైటు కాగితములపై రమణీయముగ ముద్రింపబడి చిరునవ్వు వెదజల్లుట్లు శ్రోతృకంబుగ వైండు కేయింపబడినది. వెల రూ 1 8 0

ఆంధ్రమాత (రాణీయనాటకము)	1 0 0
స్వరాజ్యపతాకము	1 0 0
అల్పప్రభువుల విగ్నాంధము	0 10 0
స్వతంత్రతనము (సుధాకరుడు)	0 8 0
నా చెఱసాల అనుభవములు (గాంధీ)	0 12 0
తలకు మహాకాయని యువనాస్రములు	2 4 0
గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణజీవితము	1 8 0
స్వరాజ్యరథము	0 8 0
భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము (అంద్రాసు)	0 6 0
నిరాకరణదృష్టమతత్వము	0 6 0
భారతవస్త్రపరిశ్రమలచరిత్ర	0 8 0
మద్యపానము (ప్రతాపరెడ్డి)	0 10 0
తలకు శతకము	0 4 0
స్వరాజ్యమహాసభ	0 4 0
స్వరాజ్యగీతములు	0 4 0
గాంధీమహాత్ముని యువదేశములు	0 12 0
స్వాతంత్ర్యసందేశము	0 6 0
గాంధీగారి హృదయస్వరాజ్యము	0 8 0

(3404) ఉపేంద్రచంద్రబాలయము, 17, నారాయణ మొదలిపిది, మదరాసు.

నిర్బంధవిధాన విస్ఫంభణము

శ్రీశ్రీర్యసములు — పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి అభిప్రాయములు
పాశ్చాత్యుల నిరసనభావము-భూషేంద్రనాథ బాసుగారి లేఖ
సంజాయిలో సిక్కు సంజాబీ పటాలములు-నైసికుల ఆవిర్భవత-శిక్షలు
కలకత్తానభ-కాంగ్రెసు తీర్మానముల సమసరించవలెనని బోధించుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

పల్నాడులో పశువులజప్తు-స్త్రీలుగూడ యుద్యోగుల నెదుర్చుట-అర్ధపు స్త్రీలను ఆరెట్టు చేయుట
ఒక స్త్రీకి తుపాకిగుండు తగులుట-ప్రభుత్వ ప్రకటనము
నెల్లూరు పత్రికకు 500 ధరాపతు కోరుట

డిల్లీ

కాంగ్రెసుస్థాయి సంఘము: తీర్మానములు
పండిత మాలవ్యాగారి అభిప్రాయములు

ఒకపత్రికా ప్రతినిధిశ్రీలో మాలవ్యాగారి సంవర్ధించి
డిల్లీలో జరిగిన కాంగ్రెసు స్థాయిస్థాయి సమావేశమును గూర్చి
ప్రసించెను.

మాలవ్యాగారి ప్రత్యుత్తరము

నల్లూరు డాక్టరు మూంజీ గారు పంపించిన తీర్మానమును
నేనా డిలీచిలినది కాంగ్రెసు యుద్యోగుల ప్రకటనమునందు
తెలుపబడెను. మహాత్మాని తీర్మానమునకు
ప్రతిగా తానిని డాక్టరు మూంజీ గారు పంపించిరి.
“డాక్టర్స్ విశహితమును సహాయోద్యమము సాధ్యమ
గానా కాదా అను విషయమును నిర్ణయించుటకును అవసరమైన
చో మతిమొక విధానమును నిర్ణయించుటకును యొక సంఘము
నేర్పరుపవలెనని మూంజీ గారు పంపించెను.” అని ప్రకటనము
నందు కలదు గాని నేను దాని నా డిలీచింపబడుటకు గల కారణము
మూతము తెలుపబడలేదు. అపోహములను తొలగించుటకు నే
నిపుడా కారణములను వివరించుచున్నాను. బాన్స్ లీ తీర్మానము
లను స్థాయిసంఘమువారు పూర్తిగా నామోదింపవలెననియే నా
వాంఛ గాన మూంజీగారి తీర్మాన ముమోదింపబడినచో నా
కోరిక నెరవేరు గాననే నేను ఆ తీర్మానము నా డిలీచింపిని.
మహాత్మాని తీర్మానమునకు ప్రతిగా నేను చేసిన మానవలగూడ
ప్రకటనమునందు లేవు. సానకణలను వారు వివరించి యుండ
దగినది.

మాలవ్యాగారి సూచనలు

“ఈ స్థాయిసంఘసభవారు బాన్స్ లీలో చేసిన తీర్మాన
ములను శ్రద్ధగా నాలించిరి. కొన్ని సవరణలతో వాని
నామోదించిరి. దేశమునందలి ఆర్థిక పరిక్రామికరక్షణకొరకు
విదేశబట్టల దుకాణములవద్దగూడ బోధించుట అవసరమని పలు
వారు వ్రాయుట చే విదేశబట్టలను కొనవల
చినవారు దేశభక్తి గల వారై స్వదేశీ ఖద్దరు బట్టలనే
కొని ఖద్దరు ప్రోత్సాహము పరిశ్రమకు నొసంగుట ముఖ్యత
సరమని వారికి నచ్చబెట్టటకుగాను కాంతముగా సత్యమును
నట్టి బోధనమును గూడ జరుపవచ్చును గాని రాష్ట్రీయ తేక
స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘము వాచిచే నియమింపబడిన విఖ్యాత
సద్గుర్తుల పరిశీలనము క్రింద నా బోధనము జరుగవలెనని”
నే నొక సవరణ సుపాదించితి. దేశీయములను హెచ్చుగా
బడికించుటకును దానితో చేతి మగ్గుములమీదగాని మరల మీద
గాని నేయబడిన బట్టలనే దేశీయులు పయోగించుటయును యుచి
లమగు ప్రయత్నముల నన్నిటిని చేయుటకు నేను పూర్తిగా
సంగీకరించెదను గాని విదేశబట్టల దుకాణములవద్ద బోధించుట
మాత్రము నాకు సమ్యక్తము కాదు. గాని విదేశబట్టల దుకాణ
ములవద్దగూడ బోధింపవలెనని హెచ్చుచుంది కొరుకుచే అట్లు
నిశ్చయింపబడినపుడెల్ల కల్లుసారా దుకాణములవద్ద బోధించుట
నేర్పరుపబడిన కట్టుబాటులన్నియు బట్టల దుకాణములవద్దగూడ
నుండవలెనని నేను తెలిపితిని. సారావిక్రయమును మద్యపాన
మును మానవలె దుకాణములవద్ద బోధించుటకంటె యుద్ధకు
పోయి బోధించుట శ్రేష్ఠమని యొక బాన్స్ లీ తీర్మానమునందు
కలదు గాన విదేశబట్టల నమ్మ వద్దనియు

కొనవద్దనియు బోధించుట గూడ దుకాణములవద్ద గాక యుద్ధ
వద్దనే జరుగ వలెనని నా అభిప్రాయము. చివరకు బట్టల దుకా
ణములను గూర్చి మహాత్మాని తీర్మానమే నామోదింపబడినది.
అందువలన నీవిషయమున బాన్స్ లీ తీర్మానము నామోదింపబడినది.
మునుపుకంటె యిపుడు చాల అనుకూలమగు మార్పు కలిగినది.
బాన్స్ లీ తీర్మానములలో వ్యక్తి ఆజ్ఞోల్లంఘనమును గూర్చి
రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములకు స్వాతంత్ర్య మియ్యబడినది.
ఆ సంఘములకు స్వాతంత్ర్య మియ్యవలె నను వాక్యమును
నేను వదలివేసితిని. ఇంకొక నెలదినములకు మరల స్థాయిసంఘ
సమావేశము జరుగవలెను. అనిగూడ నే నుపపాదించితిని. నా
తీర్మాన ముమోదింపబడినచో బాన్స్ లీ తీర్మానములను అనగా
బట్టల దుకాణములను గూర్చి తప్ప తక్కిన వానినన్నిటిని నిషేధన
చుట జరిగియుండును. చాలమంది సభ్యులు వీని కంగీకరించిరి.
మహాత్మానిగూడ నట్టి యుపపాదించెను గాని స్థాయిసంఘసభ
జరుగబోవుటకు ముందు కాసన సభలో నొక బాంబాయి
బాంబాయిచే నడిగించిన ప్రశ్నకు నర విలియం విస్సెంటుగారు
ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటలో అవాంకరముతోను అసహజము
తోను అగ్రహము కలిగించు భరణిని మాటలాడినందుననే
వ్యక్తి ఆజ్ఞోల్లంఘనమును గూర్చి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ
ములకు గూడ సభికార మియ్యబడుట బాన్స్ లీ తీర్మానముల
నామోదింపబడినది కల్పించెను కలిగినది. స్థాయిసంఘసభలో
యూనియనును ప్రతికూలవాదులకు మహాత్మాని లాంగ్వి
ట గోవనీ యే మే యగును గాని విశాము లేకుండ తీర్మానము
చేయుటందే నీ అధికారము సుపయోగించుకొని వ్యక్తి ఆజ్ఞోల్లంఘ
నమున కమమతి నీయుగూడదని రాష్ట్రీయ సంఘములను మహా
త్మాని స్పష్టముగా హెచ్చరించుటచే నాకు చాల సంతృప్తికు
ముగా నుండెను. బాన్స్ లీ తీర్మానమునందలి భావము నిజము
అనుసరించెదనని వీనిలను స్పష్టమగుచున్నది. దొరతనమువారు
ఏ నిబంధనలను చేయుటచే ప్రజల్లి ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారం
భించిరి ఆ నిబంధనలను వారిపుడు రద్దుచేసి వారికింద ఆరెట్టు
చేయుబడినవానినందరిని వదలివేసినచో అసహాయవాదులు నిశ్శయ
ముగా మరల వ్యక్తి ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు పూనుట. ప్రభుత్వముతో
నీ సంఘస్థానమును తొలగించుటకు మహాత్మాని పత్తువువారు
నిర్ముచముగా కొందున్నారని వారి ప్రయత్నముల వలన తెల్ల
మగుచున్నది. ఇక దొరతనమువారిచే అవశ్యము. ప్రజలను
తమకును సద్భావము హెచ్చుకల్లు చేయు సభికావకాశము
దేశమునందు దొరతనమువారి కొక్కరికిమాత్రమే కలదు.

మహాత్మాని పలుకుబడి

విలేఖరి:— మహాత్మాని హితోపదేశమును రాష్ట్రీయ
సంఘము లెప్పుడు గూడ తల దాల్చునలెటి పలుకుబడి దేశ
మున మహాత్మాని కిప్పుడుమాడ కలదా?

మాలవ్యాగారు:—నిస్సంశయము కలదు. మహాత్మాని
కిప్పుటికిని దేశమునందలి దేశభక్తిక మగు పలుకుబడి కలదు. తీర్మాన
లంతటిలోను ముఖ్యముగా కాంగ్రెసు సంఘములలోను మహా
త్మాని నెలకొల్పిన విశేషమునకు నైకమత్యమును నిరూపమాన
ములు. దేశమునందు నొంబాయి ఘోరమృత్యు మున్నగు కొన్ని
స్థలములలో దౌర్జన్యము లరుదుగా జరిగినను మొత్తముమీద
18 నెలలలోను హెచ్చుగండి ప్రజలను దేవారాధకులును
మానవ దౌర్జన్య రాహిత్యమును స్వాధీన్యమును మహాత్మాని
బోధనవలనను పలుకుబడివలననే ముఖ్యముగా కలిగినది
బాగుగా గ్రహించుటచేతనే మహాత్మానితో నేకీభవించ జాలని
వారు గూడ మహాత్మాని భావములను గొనించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత

ప్రశ్న:— మహాత్మాని మరల ఈ అభిప్రాయమును
మార్చుకొనడములేమి ఆధారము కలదు.

మాలవ్యాగారు:— ఏమియును లేదు ఏమియును నుండ
జాలదు. దొరతనమువారి/భావమునకు కలుగుమార్పును బట్టియే
మహాత్మాని భావమునందలి మార్పుగూడ నేర్పడు నని మాత్రము
నిశ్చయముగా చెప్పగలను. ప్రస్తుతస్థితికి మహాత్మాని కొక్కడే
బాధ్యుడు కాదు. హెచ్చు బాధ్యత దొరతనముపైనే కలదు.
స్థాయిసంఘమువారు సవరణలనుచేసినక గూడ బాన్స్ లీ తీర్మా
నమువలన గొప్ప మార్పు కలిగినది. విపరీతమగు నవరోహణ
మును మహాత్మాని విచారణముతో నొనరించెను. దొరతనము
వారుగూడ సంతటి విచారణమునే మాపినచో నీవతిరోధము
పూర్తిగా తొలగెను. ఈ ఆసత్వప్రతి ప్రధాన కారణములగు
నర్ధకముల నన్నిటిని తొలగించుటకు మంచి అవకాశము లభిం
నచునని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు నుడివరి.

వంగ రాష్ట్రము

కలకత్తాలో సభాశాసనము తీర్చిపోవుట

బహిరంగసభ

సభలు జరుపగూడదను నాజ్ఞాపతిమితి చెల్లిపోయిన పిమ్మ
ట మొదటి బహిరంగసభ 4 వ తేదీ కనివారమునాడు సాయం
కాలము కలకత్తాలో జరిగినది. ఢిల్లీ తీర్మానములను గూర్చియు
భారతీయుల కర్తవ్యమును గూర్చియు బాబు లలితమోహన
ఘోషాలుగా రుపన్యసించిరి. బాన్స్ లీ ఢిల్లీ తీర్మానములను
పోల్చి వివరించిరి. కాన్య-స్థాయిసంఘములు విధించిన ఖద్దరు-
అన్నకృతా ప్రచారములను పూర్తిచేయుటందే చాకిదారి
పన్ను చెల్లింపకుండ ఆజ్ఞోల్లంఘనమును పూనుటనుగూర్చి వంగ
రాష్ట్ర ప్రతినిధులు కొందరు సవరణల సుపాదించుట కోరసీ
యము. బాన్స్ లీ తీర్మానములవలన విధింపబడిన నిర్బాణవిషయక
ప్రచారమును వంగ రాష్ట్రమునందలి అసహాయవాదు లనుసరింప
దగునని ఘోషాలుగారు నుడివరి.

భూషేంద్రనాథ బాసుగారు

ఇటీవల కలకత్తాలో జరిగిన పాశ్చాత్య వాణిజ్యసంఘ
సభియందు సర్ కాబల్ వాట్సును స్మితుగారు నుడివిన వాక్యము
లను ఖండించుచు యిండియామంత్రి సంఘసభ్యులలో నొకరగు
భూషేంద్రనాథ బాసుగారు ప్రతీక కొకలేఖ వ్రాసిరి. స్మితు
గారి ప్రసంగము అన్యాయ అనుచిత ప్రసంగములలో నగ
గణ్యము. అసహాయోద్యమాధారములగు శత్రుల కిందులన
మరల సభిక ప్రోత్సాహము కలిగి మాత
నప్రతిబింబుల గడంగియును. 1917 లో పార్లమెంటువాడు
చేసిన ప్రకటనమున వివరింపబడిన యుద్దేశము కాంక్షముగ నెరవే
రుటకు భారతీయులకును బ్రిటిషులకును సగౌరవమగు సహచర్య
అత్యవసరము. అతి సమానులమౌత్రమే కలుగును. అట్టిసమా
నగౌరవము క్రియాశూన్యముగ నున్నంతకాలము సహకారప్రసం
గములన్నియు పొల్లుమాటలను నిరర్థకములు జగును. 17-18
శతాబ్దములలో తమప్రాచీనులగు బ్రిటిషువర్తక ధవర్తనవరులు
నుడివిన రీతిచే యిప్పుటి బ్రిటిషులగూడ మాటలాడగోరవలె
మాటలాడుట కాక్షేపణ మేదియును లేదు గాని అట్టివో వారు
భారతీయుల సహాయమును కోరక విడిగానే యుండవలసి
వచ్చును. మహాసంగ్రామమున ఆంగ్లదేశ స్వాతంత్ర్యసంగ్రా
ణము కొరకు భారతీయులు ఆర్షాణముల నర్పించిరి. అట్టి
స్వాతంత్ర్యమున కనుగుణ్యముగ భారతీయులపుడు పరిశాలన
మును సాగింప గోరుచున్నారు. కీని ఫలిత మేమనగా భార
తీయులందరును, వాణిజ్యము తెచ్చివెనను ఎట్టి త్యాగమును ఎట్టి
కష్టసహనము నవసరమైనను గూడ ఒక్కటిగా కలియుట
లేప్పుడు. భారతీయులకును బ్రిటిషులకును దీర్ఘ
తమ గాఢ జైనుమ్యము కలుగక లేప్పుడు. 17 వ శతాబ్దమునందలి
పరిస్థితులు మరల కలుగవు. భారతభూమి వాసులగు సామాన్య
(పాను) జనులుగూడ తమ శక్తి/కారవ ప్రతిఫలను బాగుగా
గుర్తించియున్నారు. అను విషయమును స్మితుగారి చేతియులలో
లోకానుభవమును దీర్ఘాలోచనమును గలవారందరును బాగు
గా గ్రహింపక లేప్పుడు. జాతి విభేదములు జాతిమత్యము
జాత్యహం కృతియును భూనాశన సాధనముల నుపయోగించి మహా
సామ్రాజ్యమును నిర్మూలించుటకంటె సమాన గౌరవ స్వాత
త్ర్యములు గలిగి ప్రమాట్లునకు విధేయులై బ్రిటిషులు భారతీయు
లుగూడ కలసి సోదరభావముతో సామ్రాజ్యాభివృద్ధికి పనికి
యుట సమచిత్తమని బాసుగారు వ్రాసిరి.

జొంబాయి

1920 లో అకౌంట్

పోలీసువారిభారము ప్రబలుట

పరిశ్రామికులకు పనివాండ్రులపై కట్టబడిన చాల ప్రబలితము. అందువలన పోలీసువారికి వేతనము నాంధోళనము పొచ్చెను. 1920 లో నామగల సమైక్యములలో పైనికుల సహాయ మనకు మై...

సంయుక్త రాష్ట్రములు

మొదటి సభ

పాశ్చాత్య భారతీయ విశేష నిరసనము

పాశ్చాత్యులకు భారతీయులకు స్వేచ్ఛమును పెంచుటకు యిటీవల భాగ్యతరలవాడ కొందరు ప్రయత్నించుట చాల సాధనము. క్రిమిలు విచారణలలో పాశ్చాత్యభారతీయ నాకులకు గల విశేషములను తొలగించుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారి సంకల్పమును ప్రకటించుటకుని లాగ్న...

పంజాబు

నెలలో నాజ్ఞానికాగ్రహము.

శిశువులపై యెన్నియైనా వివరణము

జలంధరులో నున్న పటాలములలో యధమునందు క్లాసు కుటుంబము పనిచేసిన రెండు పటాలములందు కొంత తొందర తగినది. శిశువు పటాలమున నిద్దరు యూనిఫాంను ధరించి యున్నారని తెలుపగాలలో కేసానియమిటి కేగ అవిశ్రాంత వారిని పట్టించిరి. పిమ్మట ఆశ్రయము ఆలయమునందుండియు నటులే చేసిరి వారికి వైద్యము చేయబడెను. సిసిలు నిరోధమునందున్న శిశువు వైద్యులను కొందరిని నిట్టివల వదలుట వలన శిశువుయొక్క తండ్రిని కేసయ వైద్యోద్యోగులు తెలిపిరి. పంజాబీ పటాలమున ఒక శిశువు సిహాయి నిబంధనలలోని కొలతనుమించిన పెద్ద పైకాకిని ధరించక మాననెను. అతనిని కట్టు కేయగా పట్టి ముట్ట మానివేసెను. ఆ తరువాత కంపెనీలోని సిహాయి కొందరు నుండి భాజనమును మాని కిసిరి. అతనికి వైద్యముచేయుగా అల్లకి అడగినది. పిమ్మట రెండు కట్టపాగాలను కట్టుకొని కపాతులొనికి వచ్చిరి. ఆపాగాను తీసివేయు దనగా వారు నిరాకరించిరి. అది విప్లవతల్యులకు సేవకుటలే వారికి కత్తవయబడెను. రెండుకొరెజ్ మెంట్లు కేజీములకు కెళ్లవలసి యుండుటచే ముందుగా వారికి సెలయయ్యెను. ఆ కేజీములను వాంఛోకులు వారికి దుబ్బావల కిసిరి. ఇప్పుడా రెజ్ మెంట్లు దుబ్బావలకు దూరముగాపోయిరి. కొందరు అడగినది. యధ్యధామి కొక నుప్రసిద్ధుడు రెజ్ మెంటును పంపగనగా వారివట్లు పంపివోరే కేసయలు తమ పురుషులు మూరకేములందున్న తరుణమున సహాయులగు తమ్మును వాకింజెడ గనుభయముచే వార్షికులు విదేశీయులకు పంపవలదని వారి కుటుంబములవారు విన్నవించి పంపినది పరిమితిపూరిత వానినది.

యాధీయనా జములులో అల్లరులు

గతనెల 28 తేదీని వైద్యుల జంబులు వార్షికులను పట్టిరి. వైద్యులకు తుపాకులను కాల్చిరి. వారిలో ఆరుగురు వైద్యులలో నున్నారు. ప్రాణాపాయము కలుగదు. జంబులకును ఒకరిద్దరు వార్షికులను కొద్దిగాయుము తగిలెను.

గుంటూరు మండలము

పల్నాడు పశువులజన్మ

స్త్రీలుగూడ తీరుగుబడుట

ఒక స్త్రీకి తుపాకిగుండు తగిలుట

నాలుకు పావలిన గుంటూరుజిల్లా మొత్తము 583 లక్షలలోను గతనెల 27 తేదీ నాటికి 383 లక్షలు జరచు. రక్తైన మొత్తమునకు సాధారణముగా మార్చి 10 తేదీకి గాని కన్నీరు. వెదకంపాడు, కిల్కాలో ప్రజలకు గ్రామోద్యోగులకునుగడ చాలమార్పు మనస్సులలో కలిగినది. బహిష్కారప్రయత్నములన్నియు నిలిచిపోయినవి. వలసీ నిలతో తన కెట్టిసంబంధమును లేదని పలువురు ఆశురతతో తెలుపుచున్నారు.

మిలచలపాడులో ప్రజలు తిరుగబడినను పట్టుకొనబడిన శకువులలో సగభాగమును యుద్ధోగులు వదలలేదు. యుద్ధోగులను పోలీసులును కొద్దిమందియే యుండినను గతనెల 26 తేదీని పట్టుదలతో నెదిర్చినందున ప్రజలు కొంత దూరము పోయి చుట్టు పట్ల గ్రామముల వారిని హెచ్చుగా చేర్చుకొని మరల వచ్చుటచే సలుయిన సైన్యకు సహాయమును వెంటనే పంపవలెనని వ్రాసెను. ఆసహాయదశములు ఆనాడు రాత్రి రెండుజాములకు వచ్చెను. మరునాడుదయమున జిల్లామేజిస్ట్రేటును కెప్తానునవచ్చు వరకు సు ఆరెన్సు చేయుటకు వీలుకలుగలేదు. యుద్ధోగుల నెదిరించిన వారిలో ముఖ్యులని గుర్తింపబడిన 28 గురు పురుషులను తొమ్మిదిమంది స్త్రీలు ను 27 తేదీ యుదయమున ఆరెన్సు చేసిరి. తక్కిన వారు పారిపోయి సమాపమునందలి కొండలలో దాగిరి. ఈ తిరుగుకాటులో చాల మంది స్త్రీలుగూడ సాహసించుట సంతాపకరము. ఒక స్త్రీకి తుపాకిగుండు తగిలి గాయము పడినది. చుట్టుపట్ల గ్రామముల వారు మేత పశునిచ్చి వేయుచున్నారని యానెల 4 తేదీని చెప్పి పరి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

నెల్లూరు మండలము

నెల్లూరు పత్రికకు ధరావతు

పాఠటాలు నోటీసుల ముద్రించుట

యవకాజుగారు చెన్నపురికివచ్చినపుడు పాఠటాలు జరుపవలెనని నోటీసులను జనవరిలో ముద్రించినందులకు 500 ధరావతు కట్టవలెనని నెల్లూరు పత్రికాకీపరులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నోటీసుపంపెను. నేడు (6 తేదీ) విచారణ జరుగును.

చెన్నపురిజిల్లా కాంగ్రెసు వలంటీరులు

ధీల్లీలో అభిలభారత కాంగ్రెసు స్థాపనసంఘమువారు చేసిన తీర్మానములనుబట్టి చెన్నపురి జాతీయ వలంటీరుల జిల్లా కలయవారులకథ చాలాసాఫల్యము సాపాటుగారి అధ్యక్షతక్రింద సాపాటుగారి కార్యాలయమున జరిగినది. వలంటీరుల-పనులు శ్రమముగా జరుగుటకు, నగరమునన్న వలంటీరు సంఘములపైని సింగరేలు పెట్టిగారి కున్న తాదాకార మియ్యబడెను. వలంటీరు కలయ వారు ఏ. కుమారస్వామి శ్రేష్ఠి గారును, జనరలు కిక్కిరింగు అశ్వనరు (వలంటీరులను చేర్చు నుద్ద్యోగి) విజయకామయ్యంగారునుగూడ జిల్లాకలయవారుల సంఘమున నుద్ద్యోగ సభ్యులుగా నేర్పరచబడిరి. ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిని నగరమునకు అధ్యక్షులుగా నేర్పరచిరి. చిన్నాముఖ స్వప్నముగ తెలియుటకు వలంటీరులకు పనువురంగు. నాజుకులకు పూదారంగు, కలయవారులకు ఎరువు, జిల్లాకలయవారులకు ఆకుపనరు, రంగులు నిర్ణయింపబడెను. జిల్లాకలయకారుల వారమునకు మూడుసారులు కార్యవిద్యారూపవిధులను తెరవేర్చుటకు బ్రాచ్చేరి గృహమున విశిష్ట సమావేశము కావలెను. కావలసిన సామ్యుకు వారు నగరమునందలి కాంగ్రెసుసంఘమునకు యంతరాజకీయ సంఘములకును వ్రాయవలెను. అని నిర్దేశయించిరి. వలంటీరులు వుద్ద్యోగులు ఆనుసరింపవలసిన నియమములు నిర్ణయింపబడెను. వానిని ముందు ప్రకటింపబడెనని జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనెటు సమావేశము

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ సెనెటువారు సెనెటుభవనమున వైనుభాస్సెలగారి యాజమాన్యమున 4వ తేదీ సాయంత్రము 3 గంటలకు తిరిగి సమావేశమయెను.

పేరీయరు విద్యార్థుల రాజకీయాభిప్రాయములను మతాభిప్రాయములలోనే పేరీయరు మన్నింపవలెనని గత దినమున సభ్యుమార్తిగాలిచే చేబడిన తీర్మానమును అందుచేసి. సి. ఆర్. రెడ్డిగారిచే చేబడిన సవరణయు రెండునుగూడ వోడి పోయెను.

మెట్రిక్యులేషను పేరీయరు మోజరుగు విద్యార్థుల వయస్సు పరిమితి నిబంధనను రద్దుచేయవలెనని సభ్యుమార్తిగాలిచే సుపాదింపబడిన తీర్మానముచే చెర్చుతో ఈదినమున సభాప్రారంభింపబడెను. ఈవిషయమే కొంతవరకు చెర్చబడి గెయితుడకు తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

భాషాపరచము

జి. ఎ. పేరీయరు పరసీయభాషల నన్నిటిని ఒకే మాదిరిగ పరిగణింప వలెననియు ప్రస్తుతనిబంధన వలన మాతృభాషను ప్రేమించువిద్యార్థికి ఆస్థాయము జరుగున్నదనియును ఎ.ఎస్. గార్డీ నరుగా రుపపాదించిరి.

పాపవర్తగాత దీనిని ప్రతిఘటించుచు ఈ తీర్మాన మంగీకరింపబడిన యెడల జి. ఎ. డిగ్రీపేరీయరు అంగభాష నిష్పంధముగ కేయుటకు వీలులేదనియు ఈ విషయమును జోర్జ్ ఆప్ స్టడీనువారికి పంప వలయుననియు నుడివెను. ఈనూచనకు సభవా రంగీకరించిరి.

ఆయన్యయ పట్టిక.

1922-23 సంవత్సరపు ఆయన్య వ్యయపట్టికను అంగీకరింప వలసినదని సి.పి. రామస్వామయ్యగారు రుపపాదించిరి. సంవత్సరమున రెండు పర్యాయములు పరీక్ష జరుపవలసి యుండుటచేతను, సెనెటు సభ్యుల ప్రయాణముల బట్టెలు, హెచ్చుట చేతను ఈ వత్సరము వ్యయ మధిక మాయెనని యుపపాదనలు నుడివిరి. తీర్మాన మంగీకరింప బడెను.

1921-22 అధికవ్యయము.

1921-22 సంవత్సరమున అంచనా వేయబడిన మొత్తము వ్యయముకంటె అధికముగనంపన మొత్తమునకు సభవా రంగీకరింపవలెనని ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రుపపాదించిరి. ఇట్టి అధిక వ్యయమును జేయుటకు ముందు ఆందులకు సభావారి యనుమతి. దవలెనని సభ్యుమార్తిగారు పట్టబట్టిరి. తీవ్రమగు చెర్చ జరిగితరువాత తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయోద్యోగులు-సభ్యత్వము

వేదనమును పుచ్చుకొను విశ్వవిద్యాలయోద్యోగు తెవ్వరును విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వమునకు అభ్యర్థిగ నిలువబడరారు. అను తీర్మానము జి. ఎ. నటేశు గారిచే రుపపాదించబడి యంగీకృత మాయెను.

సంవత్సరమునకు మూడుపర్యాయములు సెనెటు సమావేశము జరుగ వలెననియు, మొదటికి మార్చి నెల యందు రెండవ శుక్రవారమునను రెండవది ఆగస్టు రెండవ శుక్రవారమునను మూడవది డిసెంబరు రెండవ తేదీ మూడవశుక్రవార ప్రారంభమునను జరుగ వలెనని సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రుపపాదించిరి.

అసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్లు శీదర్షను తగు గౌరవజరణము పైసిండి కేటుకారు నియమింపవలెనని కె.వి.రంగస్వామియ్యగారు రుపపాదించగా తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

కళాశాలల సంగీకరించుట

చెంగళేరియందలి సెయింటి బర్నీసున్న హై స్కూలులు రెండవ తరగతికలాశాలగను, వలయుకళాశాల, కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కలాశాల, తిరువేండ్రము నంకలి మహారాజకలాశాలను, పుడుకోట్ల మహారాజాగారి కలాశాలను, వానియందాటిలోని ఇస్లామియా కలాశాలయు విశ్వవిద్యాలయమునకు జేర్చవలెనని తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

ప్రత్యేకోపన్యాసము

iv. v వత్సరముల ఆనర్వు తరగతులకు గణితమునందు పి. వి. కేశుగారిచే 20 ఉపన్యాసములును వ్యక్తునోకాస్త్రము నందు సంపత్కూమారన్ గారిచే 9 యుపన్యాసములును సెనెటు వారేర్పాటు చేయవలె నను తీర్మానమును కె. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రుపపాదించిరి.

వ్యవసాయ పరీక్షయందు విజయమునందుటకు అభ్యర్థికి మొత్తమున నూటికి 50 వంతునను ప్రత్యేక ప్రత్యేక సభ్యులలో 30 వంతున సంతకం ననియు జి. ఎ. నటేశుగా రుపపాదించగా తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

ప్రాచ్య విద్యాధిస్తాపనను గూర్చి కుప్పస్వామయ్యగారు చేసిన తీర్మాన ముపాదించబడెను.

దేశభాషలు

ప్రాచీనభాషలకు తమిళమును ప్రధానభాషగను సంస్కృతమును రెండవ భాషగను పరిగణింపవలెనని కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రుపపాదించిరి. తెలుగు, కన్నడము, మలయాళములు గూడ ప్రధానభాషలుగ పరిగణింపబడవలెనని సభ్యుమార్తిగారు సవరణ రుపపాదించిరి. ప్రధాన తీర్మానము సవరణతోనహ సభ్యులచే నంగీకరింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయ పుస్తకర్యాజ విషయము చెర్చించుటకు చాలకాలము పట్టును గాన అవిషయము కాపావునకా నేతమున జరింపవలె నని మొట్టమొదట రుపపాదించిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. సమావేశము ముగిసెను.

శ్రీ, 4.8. 22:—కామము కామదానము 23. 2. 22
తేజస్వినాలాదానము చేసి. అటు తి నో ఖిలాని లోగాన
నూద దూచితి. వీరు కామము ను తేజస్వీ చేయదురు. వాని
చేత రహస్యము చెడియున్నది.

గలగల గలగల

భరతఖండమున ఆనేక స్వర్ణపతకములను
మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములను బొందిన
వైద్యరత్న వండిత

డి. గోపాలాచార్యగారి

వృగువటి

తెండుకోటలో పెగ్గోగములను పోగొట్టి
మర్మస్థానమునుండి వెలువడు విజయస్థానము
నాపును దీర్ఘ కాలము నుండి కాధిపుయ్య
వ్యాధియందు వారముదినములు నేవించిన రోగిని
మిక్కిలి వందనీతికి తెచ్చుట నిస్సంశయము.
సీసా 1-కి రు 1-12-0.

అశోకవటి

(స్త్రీలపాలిటి సంచిన)

స్త్రీలను బాధించుచు ఋతుశూలము,
అస్తిరకముల కునుమరోగములను, గర్భాశయ
వ్రణములను మారము చేయును. దీనినుండి ఆనే
కులు సత్సంతానమును బొందిరి.
వెల బుడ్డి 1-కి 0-14-0.

సుఖవిరేచనవటి

మలబద్ధమును పోగొట్టి కఠిమమును తొలపును
గలిగించును. వెల బుడ్డి 1-కి 0-10-0.
చాకింగు పోస్తుభుర్లు ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.

తెండుకోటలో పెగ్గోగములను పోగొట్టి, 41. ఆచార్యుల వీధి, జి. జి. నగరాదు.

వనోపధిసర్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుట
యందు శేర్మిక గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిలీక్టెండు ఎచ్చటికైనను తపోలాభుర్లు
ప్రచితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫననవాడీ, బొంబాయి

తాళిసాదిచూర్ణము
(కార్మికసంహిత)

తాళిసాదిచూర్ణము క్యాసకోశములకు బలమిచ్చును.
దగ్గు ఎగరూపిరోగమును పోగొట్టును.
తాళిసాదిచూర్ణము దగ్గుతో కూడిన జ్వరమును, వాం
తులను, ఆతిసారమును పోగొట్టును.
తాళిసాదిచూర్ణము క్షయరోగములో మిక్కిలి యు
పయోగకరము.
తాళిసాదిచూర్ణము స్త్రీహము, గ్రహణరోగము, పాం
డురోగములను పోగొట్టును.
తాళిసాదిచూర్ణము చిన్న పిల్లలకు తరుచుచు జలు
బుల దగ్గుల పోగొట్టును.
తాళిసాదిచూర్ణము గర్భిణీస్త్రీలకు వచ్చు ఆరుచిన్ని
వాంతులను పోగొట్టును.
తాళిసాదిచూర్ణము గొంతుక రాచుకొనిపోవుట, స్వ
రహీనము మొదలగు గొంతుసంబంధమైన వ్యా
ధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును.
వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు. (సోమ)
చూర్ణము 10 రు 1-8-0
పేట్లెట్లు 50-కి 0-8-0
మెనేడింగు డైరెక్టరు
కార్మిక ఆచంట లక్ష్మీపతి లి ఏ. ఎం. లి. సి. ఎం.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదపార్లమెంటు, లిమిటెడ్,
49 హారిన్రోడ్, మాంటురోడు, మదరాసు.
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ముఖ్య గ వ నింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(1) నేను పేజల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సర
ములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనారస్ సీటి డి. డి. మెడికల్
హాల్ వాల్టెకోజ్ ఆ నెడి స్పెషల్ డౌవధును నేవించిన
తరువాత స్వస్థమయితిని.

జి. జి. 28-3-18. } ఎ. సి. కపూర్,
లేట్ ప్రొఫెసర్.

తామర తైలము

డబ్బా 1-కి 0-6-0 పోస్తుభుర్లు వేలు.

రాజరాజి గుర్తుల తామరతైలము పూరితాశకము లగు
చాల మంచి మందులతో రయారయేబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది.
ఆశేకయెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సారులు
రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.
దీనిని రాచిన నుంటయుండిన. చర్మము నలు వెక్కిదు.
అన్నితొగలనూ డి. జి. మార్కెట్ లో తేలిక కొర్రును.

పోస్టేజి ఇనాం.

జన్మ గారి సంచరి లోషన్

వై లోషన్ ఉపయోగించిన దేహమునందు ఏదోగమునం
దుడు వెంట్రుకలు గాని రాతిపోవును. గొప్పగాని మంటగాని
యుండదు. వెల బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0
ఆర్డరు పంపునప్పుడు ఈ శేషము పేరును వ్రాయుడు.
సోల్ యేజిన్స్: కనరపు యేజిన్స్,
(3355) పార్కుటవుక్, మదరాసు.

"స్వరాజ్య" సిర బిల్లులకు

సోల్ ఏజెంట్ కాలపరిమితి మరల్లు.

19.1 మి. నవంబరు వెల 3-వ తేదితో ఆఖరు నది.
ఇప్పుడు అందరికిని పంపబడును. సిరా లన్నిటికీను అతిసరస
మైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధన బ్లూప్రొక్ 6 గ్రాములు
0-14-0, 12 గ్రాములు రు 1-2-0, 36 గ్రాములు రు 4-0-0,
ఎజుపు 6 గ్రాములు రు 1-1-0, 12 గ్రాములు రు 2-4-0,
6 గ్రాములు రు 2-4-0. పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు మేలు.
Swaraj Ink Factory,
73/3 (7) Cornwallis Street, Calcutta.

Wonderful Leprosy Cure.
"కుష్మరోగ నివారణి"

ఒక మహాత్మునివల్ల లభించినది.
అష్టదశవర్షవ్యాధులను, యేబాతి సవాయనయినను,
చాదలు, మచ్చలు మొదలగు మహావ్యాధులను రూపుమాపును,
బిల్వార్ధి కఠిరకాంతి కలుగజేయును, గుణములేదని ఋజువు
చేసిన చోరు 116 లు బహుమానము పథ్యములేదు. ఒక వెల
దినములకంటె నుమారుగా సరిపడు మందు డబ్బా రు 6-0-0.
రెడ్డి లండ్ కో, ప్రాక్రుయటరు యం. సుబ్బారెడ్డి
(8888) గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు గోదావరి జిల్లా.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలలపాలిటి సంజీవి:— మేహము, నిక్కాక, కుక్
నెయ్యము, నిస్సత్తక, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి
మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన
ప్రాప్తిని, కలిగించు శుభప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 రు
డబ్బి రు 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (8851)
రోజూపుష్ప లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి
కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము
15 రు. డబ్బి రు 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0.
పి. జి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాఖ్య, పెరిదేసి, నెల్లూరుజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జ్యోతి గారడీ, యోగిదృష్టి
హస్తలాఘము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రికాస్త్రము,
భూతివైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి ప్లీట్ షేక్ తమా
షాలు విడిత్రే విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంక లే గా క మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీనముతో
సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట
భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యాంటె
యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రు 4-0-0 లు. (2118-688)
పి. ఆర్. జవాహర్నారాయణుడు, బంగ్లూరు, గుంటూరు జిల్లా

ఎ యి లే న్ బ ర్గు

క్రూమ ఆయిల్ ఎంజినులు

"ఎఫ్" టైపు. పరిమాణము 6-100 హెచ్. పి.

ఇప్పుడున్న పవరు ఎంజనులలో కెల్ల సులభమైనది, ధర తక్కువది.

ఎంజనులో చిక్కులేమియు కుండవు. సులభముగా నూరును.

పనిని నమ్మకముగా ఆగకూడ వేయును. ఎంజనులోని వివిధాంగములు చాల మంచివి,
ఖర్చుతక్కువ, మిక్కిలి నమ్మకమైనవి.

చాల డబ్బుపెట్టికొను పెద్దపెద్ద ఎంజనులకో సమానమైనది. డబ్బు దండుగలేదు.

10-12 హెచ్. పి.	మామూలుధర రు 2045	ప్రత్యేకపుధర రు 1842
20-24 "	" 2909	" 2618

"డెక్" వ్యక్త ఎంజనులచే నడిపింపబడు పోర్ట్ బుల్ పంపులు.

214 హెచ్. పి. ఎంజను పరిమాణము 6 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 330 గాలములు
216 " " " " 8 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 457 ³ "
218 " " " " 10 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 622 ³ "

WIELE & KLEIN
Importers, Manufacturers' Representatives, Agents and General Merchants,
MOUNT ROAD, MADRAS.
Telephone 248. Telegrams: "KLEINCO," MADRAS.